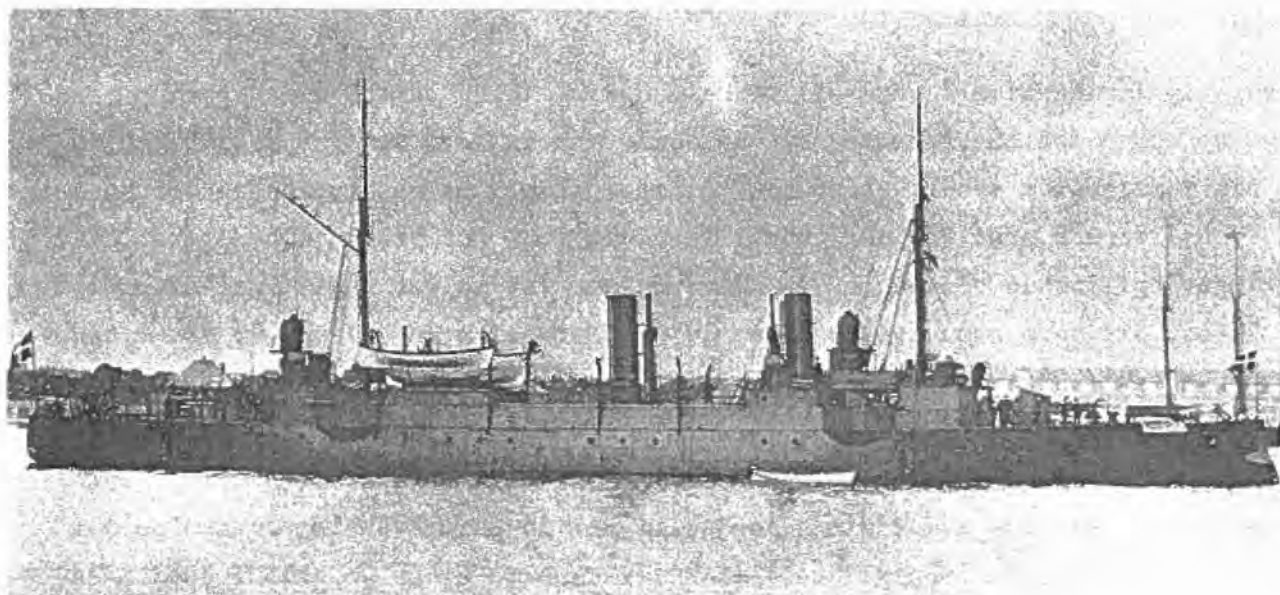

SØVÆRNS- ORIENTERING

GEYSER-ulykken for 50 år siden

Den 25. maj er det 50 år siden, der skete en alvorlig ulykke om bord i krydseren GEYSER.

Under kommando af kommandør H.L.E.Wenck, der havde sit kommandotegn vajende i GEYSER, var Øvelsesdelingen for sommeren 1923 nogle uger forinden stævnet ud fra Holmen. Fredag den 25. maj var hele styrken ankret op ud for Masnedsund efter en uges hektisk øvelsesaktivitet med henblik på en afslappende lørdag-søndag. Som noget af det sidste på ugens øvelsesprogram skulle der om formiddagen foregå en demonstration på agterdækket af GEYSER, idet anvendelsen af et nyt svensk tågeudviklingsapparat skulle vises for Øvelsesdelingens skibschefer.

Da tågeudviklingsapparatet, hvis hovedindhold bestod af fosfor, blev antændt, skete der en eksplosion, hvorved brændende fosfor spredtes ud over agterdækket og de mange tilskuere. Ved eksplosionen kom 55 til skade, hvoraf en så alvorligt, at han den 11. juni døde af sine kvæstelser.

Torpedobåden SØLØVEN, der havde bragt delingens skibschefer over til GEYSER, lå stadig på siden af denne, og her blev de sårede straks bragt

om bord for at blive sejlet til Masnedsund og derfra videre til Garnisons-sygehuset i Vordingborg.

Det brændende og ætsende fosfor medførte, at mange af de tilskadekomne blev mærket for livstid, og for adskillige betød ulykken, at der blev sat en brat stopper for al videre tjeneste i Marinen.

Det følgende er uddrag af en dagbog, skrevet af Anker Hermann Jørgensen fra Mandø, der var værnepligtig befaren om bord i GEYSER, da ulykken skete.

Fredag den 25.maj 1923: Natten gled stille over i morgendæmring, -gry og dag. Efter nattens øvelser var eskadren atter samlet, da solen kom op og begyndte at skinne som en rigtig sommersonne. I disse første morgentimer gik vi i gang med at vaske tøj - på grund af farten har det ikke kunnet ladet sig gøre før, men i dag er det næsten også, at det første ordentlige vejr har været på tapetet. Fra tøjvask gik vi sådan efterhånden over til rengøring på vore påviste og bestemt anviste rengøringssteder. Nå - og da jeg nu sådan f.eks. går og gør mig umage med mit specielle område, der ligger lige i umiddelbar nærhed af officerernes kabys, hører jeg et knald fra dækket og tænkte, at nu skulle vi nok til noget nyt krigsvæsen, særligt da hele eskadrens chefer og andre spidser var kommet anstigende langs siden i SØLØVEN.

Straks efter eksplosionen blev der en del panik og råben på agterdækket, og så for det som et lyn over hele skibet, at en eksplosion havde forårsaget en stor ulykke. Vildt opløb på dækket. På dækket løb forbrændte og stadigt brændende officerer og råbte på vand, på agterdækket lå nogle særligt hårdt ramte, og udenbords lå et par stykker, der i deres brændende attrå efter vand havde taget den nærmeste vej til dette herlige element. Efter dette første forvirrede overblik kom der mere stil i tingene - en synlig brand blev hurtigt slukket, og så godt som alle gik i gang med at lindre de brændende og ætsende sår i de ulykkeliges ansigter. Doktor og sygepassere arbejdede under højtryk, og arbejdede støt og sikkert, og den ene havarist efter den anden fik sin foreløbige behandling med olie og kalkvand, hvorefter de blev transporteret om bord i SØLØVEN - hårdt sårede på bårer - mindre hårdt sårede med assistance og let sårede gik over det smalle gangbræt og blev skrevet af til landlov, som ellers, når vi ligger ved land og hustruer og kærester venter. Da sidste mand var vel anbragt og et lille hold var kommanderet med som sygepassere, satte SØLØVEN sig i bevægelse mod Masnedsund og med 20 knobs fart skar den knivskarpe bov sig frem gennem vandet. Om bord var der stille, når maskinernes gungrende slag lades ude af

betragtning - doktor og sygepassere gik med besvær omkring på den overfyldte torpedobåd og gav patienterne medicin og morfinindsprøjtninger; ved bårer og madrasser sad vi mindre udlærte sygepassere og badede de stygt forbrændte løjtnanter - kaptajnløjtnanter og orlogskaptajner, der kun ved en undertrykt stønnen tilkendegav, at de var forbrændt af fosfor, der stadigt ulmede i sårene, og i enkelte tilfælde brændte det sidste livslys ud af deres øjne. Efter den vilde fart, løb vi ind til bolværket ved Masnedsund, hvor folk med bårer ventede os - underrettet ad trådløs vej. Atter måtte vi hanke op i alle de ca. 40 mere eller mindre ødelagte mænd, og vi så dem alle anbragt i sygevoغن, der tillige med et tredje kompagnis vogne ventede for at bringe dem til hospitalet i Vordingborg. Hele dagen lå vi så på SØLØVEN, der senere fik selskab af de øvrige torpedobåde - og GEYSER ankrede op på reden. På kajen var der stadig folkestimmel, og atter og atter måtte vi til at forklare, hvorledes og hvordan og hvor mange; i den overvejende del af forklaringerne hed det sig, at en ny slags røgbombe skulle prøves i overværelse af alle officererne; men hvor så fejl og ansvar ligger, ved vel ingen endnu - om det er i laboratoriets recept eller officerernes behandlingsmåde. Men ellers svirrer nu de vildeste rygter om i det fine sommervejr - nu i aften ved vi, at 4 er så langt ude, at de betvivles at overleve det - at chefen har mistet synet på det ene øje, og at denne dag for mange er den sidste aktive tjenestedag i Den danske Marine. Nu i aften er luften og stemningen endnu trykket, og rundt omkring i bakkerne sidder de værnepligtige og taler med dæmpede stemmer om deres opholdssted og første tanker i eksplosionsøjeblikket - en fortæller om kaptajnløjtnant Nellesmoes, der absolut ville have sig en cigaret, skønt hans ansigt var ukendeligt og hans overlæbe var et blodigt kød; - en anden taler om chefen, der ved landsætningen i Masnedsund bandede på, at solen ikke generede ham, men høfligst bad om undskyldning, da han hørte en kvindelig læge i bestemte ord påstå, at det netop var tilfældet. Men nu kravler vi i poserne, og udkiggen varskoer som sædvanligt hver halve time, at alt er vel - ankerlanternen klar - og oppe på Vordingborg hospital ligger 4 mand, der svæver mellem liv og død, og rundt omkring i det lille forårsfriske Danmark banker urolige hjerter, der tørster efter et - alt vel - fra GEYSER messer og banjer.

(MST)

Stor bjærgeløn til ROMSØ

Orlogskutteren ROMSØ har modtaget en større bjærgeløn for en assistance for mere end et par år siden.

Den 30. januar 1971 deltog orlogskutteren med premierløjtnant P.R. Rasmussen som fører i bjærgningen af den norske coaster HEIA, der var i vanskeligheder ud for Skagen havn. I bjærgningen deltog også Skagen lodseri og 3 søfolk på et tysk skib. HEIA havde fået maskinskade og blev af vinden presset ind mod stenmolen, hvor den huggede hårdt mod stenene. Det lykkedes med stor vanskelighed ROMSØ at få det norske skib bugseret i havn. Efter sagkyndiges mening, ville skibet være sunket i løbet af et par timer, hvis bjærgningen ikke var lykkedes. Søværnet fremsatte derfor krav om bjærgeløn.

Efter en lang vandring gennem instanserne, er spørgsmålet om bjærgeløn nu blevet afgjort. Det norske forsikringsselskab betaler 68.170 kr., hvoraf Søværnets andel udgør 38.170 kr., som efter sølovens bestemmelser nu er fordelt med 3/5 til Søværnet og 2/5 til besætningen. Føreren af orlogskutteren får 5.078 kr. og hver af de fire - forlængst hjemsendte - værnepligtige får hver 2.539 kr.

(MST)

Hollandsk forsvarsbetænkning

Den hollandske forsvarskommission, som regeringen har nedsat, har afgivet betænkning. Kommissionen, der er sammensat af civile og militære eksperter, er kommet til det enstemmige resultat, at der i forsvaret forekommer store materielle mangler, og at det ikke vil være muligt at rette manglerne, hvis det nuværende budget ikke forøges. Så langt er der enighed, men kommissionen har delt sig i et flertal og et mindretal med hensyn til problemernes løsning. Flertallet mener, at Holland fortsat skal opfylde sine NATO-forpligtelser, mens mindretallet finder, at forsvarsudgifterne bør holdes på det nuværende niveau i den kommende 4-årsperiode.

Betænkningen behandler udførligt styrkemål, materielanskaffelser og økonomien. Der anbefales 10% besparelser på drifts- og vedligeholdelseskonti, og at udgifter, der ikke har direkte med forsvaret at gøre, fremlægges i et separat budget. Det anbefales også, at der fremlægges en separat rapport om værnepligten, og at der sker en opgavefordeling mellem alliancens medlemmer inden for områder som produktion, anskaffelser og logistik.

Den hollandske flådes primære opgave ligger efter flertallets mening inden for NATO-samarbejdet. Flåden består nu af 2 krydsere, 12 destroyere, 12 fregatter, 6 ubåde, 26 maritime fly og 53 mindre fartøjer. Hertil kommer marinekorpsen og midler til uddannelse, havneforsvar - og søredningstjeneste. Flertallet mener, at flåden stort set fungerer tilfredsstillende, men at den må gøres til genstand for visse justeringer. I konsekvens heraf fore-

slås 2 grupper til den østlige del af Atlanten hver bestående af 6 anti-ubådsfregatter, 1 missil-fregat og 1 forsyningsskib plus helikoptere, 1 gruppe til farvandene op til Kanalområdet af samme sammensætning og 1 gruppe på 4 anti-ubådsfregatter til kystfarvande. Desuden 6 ubåde, 25 langtrækkende marine-fly, 2 grupper hver bestående af 12 skibe til operationer nær indsejlerne til hollandske havne og 1 gruppe på 7 skibe til operationer i Kanalen. Marinekorpset er særdeles anvendeligt til FN-operationer og foreslås af den grund bevaret.

Gennemførelsen af dette program vil indebære en investering i perioden 1973-76 på 1.734 mio. gylden svarende til en årlig udgift på 0,275% af nettonationalindkomsten i hvert af disse år.

Efter at have konstateret den vigtige rolle, som flåden spiller i Atlanten, Kanalen og Nordsøen på grund af den kendsgerning, at den vesttyske og danske flåde har vigtige opgaver andet steds, finder mindretallet, at det stort set vil kunne følge flertallets indstilling med hensyn til flåden. Man deler dog ikke flertallets opfattelse af de midler, som bliver til rådighed til en fremskyndelse af udskiftningsprogrammet, nu da rehabilitering af to destroyere af Holland-klassen er udeladt. Destroyerne bør stryge kommando på et tidligere tidspunkt. Desuden siger mindretallet, at flåden giver udtryk af at være meget lukket, og at den kun modvilligt tillader fremmede at se sig nærmere efter. Det er vigtigt, at flåden i et større omfang giver flere oplysninger om sin policy og sine planer, end den hidtil har gjort, siger mindretallet.

(MST)

Indland kort

Med Forsvarsministeriets bemyndigelse har Forsvarskommandoen bestemt, at der i den udstrækning tjenesten tillader det, vil kunne gives værnepligtige lørdags-søndagsorlov som omgangsfrihed også inden for de første 8 dage af tjenestetiden.

Forsvarskommandoen har bemyndiget Forsvarets Gymnastik- og Idrætsinspektion til at foranstalte den danske deltagelse i de årlige internationale militær-mesterskaber i Spanien i september samt i de nordiske mesterskaber, mønstringer og fællestræning.

Ved anvendelse af 13-skalaen for karaktergivning ved Søværnets skoler er 11 normalt højeste karakter. 13 gives kun for en selvstændig indsats langt ud over det forventelige, og ikke for rutineprægede præstationer i fag

som f.eks. maskinlære, maskinskrivning, regning og søvejsregler.

Fiskekutteren AGNES MARGRETHE har i Nordsøen opfisket en del minestrygningsgrej, bl.a. en hammerbox og et dybdebrage, wirer og sjækler. Søværnet har meddelt dette til den vesttyske forsvarsattaché, da grejet formenes at være vesttysk.

SIRIUS slædehold, der indledte forårspatruljeringen i februar, er fortsat på patrulje. Starten skete i mørketid og lave kuldegrader, men nu rapporterer holdene, at dagtemperaturen er så høj, at de af hensyn til føret må køre om natten for at udnytte kuldegraderne.

Den årlige Nijmegen-march finder sted 17.-20.juli. Personel fra Søværnet kan deltage i uniform, men for egen regning, ligesom både træning og deltagelse må ske i fritiden. Udgifterne for den enkelte påregnes at blive ca. 400 kr.

Inspektionsskibet VÆDDEREN forlod Færøerne den 15.maj. Afløsning finder sted den 1.juni, hvor inspektionsskibet FYLLA atter vil være i farvandet. I den mellemliggende periode er der udstationeret en helikoptergruppe ved Færøernes Kommando til løsning af rednings- og fiskeriopgaver.

Udland kort

Et Poseidon-missil fra en neddykket amerikansk ubåd kom i sidste uge ud af kurs i Stillehavet, eksploderede og faldt ned mellem et amerikansk og et sovjetisk fartøj. Russerne satte straks en båd i vandet, formentlig i et forsøg på at bjerge rakettens næseparti.

Den svenske forsvarsvilje er fortsat høj. 73% mener, at landet skal forsvare sig ved et konventionelt angreb, 40% også ved et atom-angreb. Forsvarsviljen har praktisk taget været uændret siden 1968, men den er sunket hos de unge og steget hos de ældre.

NATOs flådestyrker i Middelhavet har indledt en 30-dages øvelse med start fra den tyrkiske havn Iskenderun. Der deltager enheder og fly fra USA, Storbritannien, Italien, Grækenland og Tyrkiet. Der er tyrkisk øvelsesledelse.

Den norske regering har besluttet, at der skal spares endnu 100 mio. kr. på statsbudgettet, heraf 22 mio. kr. på forsvarsbudgettet. Hovedparten vil ramme forsvarets anskaffelser af nyt materiel. Stortingets forsvarskomite siger, at det kommer som et chok, da Stortingsflertallet netop unddrog forsvaret, da regeringen fik fuldmagt til nedskæringen.

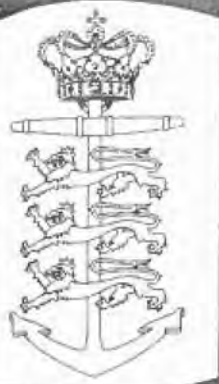
Den første af Royal Navys to 55 fods Nicholson øvelsesyachts er blevet navngivet LORD TRENCHARD. Den anden leveres imod årets slutning og navngives LORD PORTAL. Et fælles uddannelsescenter er oprettet under flåden i Gosport. Hvert værn er ansvarlig for uddannelsen med egne fartøjer.

Torpedobåden NORRKÖPING af modificeret SPICA-klasse er ved en enkel ceremoni i Karlskrona blevet overdraget til flåden. Den skal besøge sin navneby til efteråret. Bygningen indledtes i 1971 og båden blev søsat i november.

Sovjetunionen er klar til at indlede udvidelsen af havnene Igarka, Tiksi og Dickson ved Ishavskysten og Nakhodka i Det fjerne Østen. Også udvidelse og modernisering af en række andre havne er under planlægning. I Wranglenbugten ved Vladivostok anlægges en ny storhavn, der bliver Sovjets største.

Det norske Stortings udenrigskomite siger i en indstilling, at regeringen bør foretage en nærmere vurdering af situationen i forbindelse med den sovjetiske, sømilitære opbygning i det nordlige Atlanterhav. Der henvises til, at NATOs forsvarsministre har udtrykt bekymring over denne opbygning.

Thostrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Verdens største søkabel udlægges

Søværnet var med, da man den 22. maj indledte arbejdet med udlægning af verdens største søkabel i Øresund. Efter ønske fra el-selskabet Kraft-import er en orlogskutter af Ø-klassen stillet til rådighed som afviserfartøj. Det er dog ikke gratis. Forsvarskommandoen har ansat prisen for anvendelse af en orlogskutter til 1.800 kr. for en normal arbejdsdag, og det er selskabet indforstået med.

Stærkstrømskablet skal lægges i den nordlige del af Sundet mellem Sverige og Danmark. Arbejdet begyndte med ilandtrækning af det første kabel nord for Helsingborg. Anlægget består af 4 kabler, 3 driftskabler og 1 reservekabel, der udlægges af kabelbåden H.P.LADING. Kablets vægt er 1.200 t,

og længden udgør 8,5 km, hvoraf 1,2 km er landkabel. Der bruges laserst²¹² for at opnå en fuldstændig nøjagtig lægning. Kablet kan overføre 875.000 KW - det svarer til effekten af 12.500 bilmotorer i mellemklassen. Det er tre gange større effekt end Kontiskankablet mellem Jylland og Sverige. Arbejdet skal være færdigt i november, og hele anlægget, der finansieres af begge lande i fællesskab, kommer til at koste omkring 120 mio.kr.

Billedet viser arbejdets start, da Søværnets afviserfartøj havde meldt klar. (MST)

Holmens arrest nedlægges

Forsvarsministeriets Rationaliseringsafdeling har anmodet Chefen for Hæren om i samarbejde med Chefen for Søværnet at udarbejde forslag til en sammenlægning af arresten på Holmen med arresten i Kastellet.

Sammenlægningen forventes at blive en realitet i løbet af sommeren, således at kun arresten i Kastellet anvendes efter sammenlægningen, medens arrestlokaliteterne på Holmen kan bruges til andet formål.

Flådestation Københavns arrest havde i fjor 57 indsatte til varetægt i detentionen i 57 dage og 181 afsonere af vagtarrest i tilsammen 1728 dage. Hertil kommer 25 tilfælde af afsoning af vagtarrest, fængsel og hæfte i Vestre Fængsel og andre arresthuse på Sjælland i tilsammen 758 dage.

Til næste år træder de nye militære straffe- og retsplejelove i kraft. Der vil derefter ikke mere kunne anvendes de særlige militære straffe, kvarterarrest og vagtarrest. I stedet for pålægges bøde og hæfte. Et af hovedformålene med lovene har været at begrænse antallet af straffe i forsvaret, og der er derfor givet en udvidet adgang til anvendelse af disciplinarmidler. Som disciplinarmidler kan bruges belæring, tilrettevisning, arbejde og efterøvelse i fritiden, fremstilling, ekstra vagter, tilbageholdelse på tjenestestedet i indtil 14 dage, fratagelse af friheder og overflytning til anden tjeneste.

Påtalemyndigheden for retten vil tilkomme auditørerne, der kan pålægge straf uden dom på op til 30 dages hæfte. Rettergangscheferne kan fremtidig kun pålægge bødestrafte og irettesættelse. (MST)

Travl dag for VÆDDEREN

Lørdag den 12.maj blev en travl dag for inspektionsskibet VÆDDEREN. Den italienske ambassadør i Danmark blev sejlet fra Thorshavn til Tverå og

senere tilbage til Thorshavn fra Vaag. Ambassadøren og repræsentanter for Rigsombudsembedet udgjorde dog kun en lille del af de 28 gæster, der var om bord. Færøernes sysselmænd skulle samles til møde i Tverå og havde fået løfte om transport med baggrund i et ønske om at få orientering i redningstjenesten samt demonstration af den lænse- og brandslukningskapacitet, VÆDDEREN i givet fald kunne stille til rådighed i tilfælde af ulykker.

Desuden deltog 3 dommere fra landsretten i København i sejladsen med henblik på en grundig orientering og gennemgang af de navigatoriske hjælpemidler, skibet anvender under fiskeriinspektion. Helikopterflyvning fandt derfor sted under forlægningen. De to helikoptere, der for tiden er til rådighed, fløj det meste af formiddagen og demonstrerede for dommerne de funktioner og problemer, der har relation til retssager i forbindelse med opbringningen af trawlere.

Hele turen var begunstiget af fint vejr og til trods for de mange gæster blev den gennemført efter tidsplanen og de pålagte opgaver løst tilfredsstillende.

(VDRN)

Intendantur-opgaver i Forsvarsstaben

Forsvarsministeriets beslutning om en ændring af Forsvarets Intendanturkorps har medført, at korpsets opgaver er blevet overført til Forsvarskommandoen. Korpschefens opgaver og beføjelser er overtaget af forsvarschefen og ældste intendanturofficer virker som rådgiver i personelplejespørgsmål.

Der er ikke sket ændringer i intendanturpersonellens anvendelse og ansættelse. De opgaver, som hidtil er udført i korpsets stab, udføres nu i Forsvarsstaben i et samlet element - PA FIK-element - i Forsvarsstabens Personelafdeling. Alle sager, der indtil den 31.marts af værnstabsene blev sendt til intendanturkorpsset, skal nu tilsendes Forsvarskommandoen.

(MST)

Israel bygger flere missil-både

Chefen for Israels flåde, kontreadmiral Benyamin Telem, siger, at flåden vil få et "ikke helt lille" antal missil-torpedobåde af RESHEF-klassen i de kommende år. De næste ventes søsat i år og flere vil følge efter.

Der har længe været arbejdet ihærdigt i flåden på at udvikle en stor missil-torpedobåd, der passer til landets formål. RESHEF er det første resultat. Den blev søsat i Haifa i februar og døbt af statsminister Golda Meir. RESHEF, der er det hebraiske ord for glimt, er på ca. 450 t, 190 fods længde, omkring 32 knops fart og en besætning på 45 mand. En række lande har leveret dele til båden. Således har den 4 vesttyske Maybach dieselmotorer og 2 italienske 76 mm luftværnskanoner. Desuden er den udstyret med dybdebomber og lette automatvåben samt 7 israelske Gabriel-missiler, der siges at være de sovjetiske Styx overlegne. Prisen for den fuldt færdige båd opgives til godt 60 mio.kr. (MST)

Indland kort

Forsvarskommandoen har tiltrådt Søkortarkivets planer for årets søopmåling i danske og grønlandske farvande. I danske farvande er minestrygeren GULDBORGSUND til rådighed fra 15.maj til 9.oktober og inspektionsskibet VÆDDEREN i perioden medio september-primo oktober. I grønlandske farvande er en inspektionskutter til rådighed medio juni til medio oktober.

På Flådestation Frederikshavn har der været rundvisning for 3 hold konstabelelever fra minelæggeren FYEN. Den 3.juni er der et lignende arrangement for KM-ere og den 16.juni for 50 elever fra Munkebakken skole.

Den fratrædende svenske forsvarsattaché, oberstløjtnant C.F.Schnell, og hans afløser, kommandørkaptajn Söderhjelm, har aflagt visit hos Chefen for Søværnet.

De to kommende skibschefer for inspektionsskibene FYLLA og INGOLF har i en halv snes dage været gæster på inspektionsskibet VÆDDEREN. Formålet var at få en orientering om inspektionens opgaver ved Færøerne og en gennemgang af alle skibets funktioner.

Den finske flådes skoleskib MATTI KURKI har indledt årets togt, der via et rutinebesøg i København 30.maj-1.juni går til Murmansk. Det er første gang et finsk skib besøger denne havn. Besætningen er på 149, hvoraf 12 kadetter. Chef for togtet er Sjökrigsskolans chef, kommodor E.Helenius.

Slædepatruljen SIRIUS forskole er afsluttet og hold 73 er i færd med at pakke årets forsyninger, som bliver opsendt med fragtskibet THOLA DAN medio juli. Forsyningerne skal strække til et års forbrug.

Flyvevåbnet har takket et dykkerhold fra Frederikshavn, der sammen med ingeniørtropperne har bjærget et nedstyrtet jetfly i farvandet ved Rømø. Trods de meget vanskelige forhold i Vadehavet, blev opgaven løst på fire dage - det var en fin indsats, siger Flyvevåbnet.

Forsvarschefen har tiltrådt Marinestabens forslag om principielt at undlade at indkalde værnepligtige til Søværnet i oktober, dels for at undgå den samtidige hjemsendelse af sidste 12 måneders hold og første 9 måneders hold midt i øvelsessæsonen næste år, og dels for at muliggøre overgang til den fremtidige uddannelses-cyklus i januar.

Udland kort

Chile har besvær med at klare afdragene på den ex-svenske krydser GOTA LEJON, som flåden købte for et par år siden. Chile har bedt om udsættelse af afdragene på købesummen, der er fortrolig. Den menes dog at ligge omkring 50 mio.kr.

USA vil nedlægge 224 indenlandske militær-etablissementer. Der findes i alt 480 med et personel på 2,3 mio. militære og 1,1 mio. civile. I titusindvis af dem bliver berørte af nedskæringen, der også vil ramme ca. 50 andre etablissementer.

Frankrig har til Brasiliens forsvar solgt for over 2 mio. dollars Exocet-missiler og godt en snes radar-missiler til flåden. De skal indbygges i de seks fregatter, der bygges i England og snart er færdige.

Sveriges kronprins Carl Gustaf har sluttet sin tjeneste som søløjtnant i torpedobåden VEGA. Han var signalofficer og delte lukaf med en kammerat fra Sjökrigsskolan.

USAs forsvar vil få de første laser-våben inden 1980. På næste budget ventes afsat op imod 100 mio. dollars til udvikling af en prototype. Laser-strålen bevæger sig med lysets hastighed og træffer et målfartøj bogstavelig talt i affyringsøjeblikket. Der arbejdes med tre typer.

1.300 kvinder i det norske forsvar er tilknyttet korpset "Kvinder i Forsvaret". Der er nu indledt en kampagne for at få mange flere kvinder med. Formålet er på kort sigt at skaffe reservepersonel til flåden og på længere sigt styrke kvindernes stilling i værnene.

Sovjetiske hydrofoilibåde sejler nu i 17 lande. Konstruktørerne er i færd med udviklingen af nye store typer beregnet til sejlads i åbent hav. De bygges til at tåle høj sø.

Den britiske flådes ispatruljeskib ENDURANCE er vendt tilbage til Portsmouth efter et halvt års ophold i Antarktis. Der blev efterladt en del udstyr, bl.a. en fransk transponder, som besvarer stillede spørgsmål pr. satellit.

Det sovjetiske forskningsskib OB, 7.500 t, ligger fast i svær pakis 185 sømil fra nærmeste isfri vand i Antarktis. Isbryderen NAVARIN har gjort flere forgæves forsøg på at hjælpe. Isbryderen har nu i Fremantle hentet 30 t flybrændstof til sine to turbojet-helikoptere, der skal holde OB forsynet.

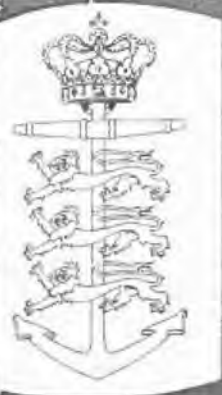
E B

A. Struckmann

A. Struckmann

Kommandør

Stabschef ved Chefen for Søværnet

SØVÆRNS- ORIENTERING

Danske missil-studier på norsk fregat

Det fælles NATO luftværnsmissil-projekt SEA SPARROW er efterhånden kommet så langt, at 2 komplette anlæg i prototype er installeret i NATO-enheder, eet i en amerikansk destroyer og eet i den norske fregat BERGEN.

For at give det i SEA SPARROW-projektet berørte danske personel - militære som civile - lejlighed til nærmere at stifte bekendtskab med det installerede anlæg, anløb BERGEN Holmen i dagene 21.-24.maj.

Ca. 120 personer, bl.a. civile underleverandører til SEA SPARROW-projektet, besøgte anlæggene om bord og havde lejlighed til at stille spørgsmål til den norske besætning, som med chefen, kommandørkaptajn Grimstvedt i spidsen viste en imødekommenhed og hjælpsomhed, der i høj grad bidrog til at gøre besøget udbytterigt for deltagerne i de 7 omvisninger, der kunne blive tid til.

For den norske besætning var der under besøget arrangeret sportskampe, sightseeingture samt de efterhånden faste, men for udenlandske skibe legendariske bryggeribesøg på Carlsberg og Tuborg.

(C.B.A.)

Virksomhedsspil om forsvarets ledelse

Forsvarsministeriets Rationaliseringsafdeling iværksætter nu en yderligere undersøgelse af den mest hensigtsmæssige organisation og ansvarsfordeling for forsvarets øverste ledelse. Undersøgelsen vil få karakter af et virksomhedsspil, hvor man søger at tilvejebringe en bedømmelse af et antal organisationsmodellers hensigtsmæssighed i forhold til visse opstillede vurderingskriterier.

Spillets tilrettelæggelse og afvikling vil blive ledet af en styringsgruppe, der består af repræsentanter for Forsvarsstaben, værnstabene, administrationsdepartementet og rationaliseringsafdelingen samt professor E. Johnsen, Handelshøjskolen, og civilingeniør Güntelberg, Forsvarets Forskningstjeneste.

Under styringsgruppen etableres 3 arbejdsgrupper: Modelgruppen, der specielt skal udarbejde detailprojektering af de modeller, der skal spilles samt være aktører under selve spillet, Sagsgruppen, der skal komme med forslag til, hvilke sager, der skal indgå i spillet samt deltage som kontrollører, og Kriteriegruppen, som udarbejder spilleregler og fastsætter kriterier for spillet. Kriteriegruppen har holdt tre møder, hvor man har drøftet spilleteknik. Den skal fremlægge forslag herom på et styringsmøde i den næste måned.

(MST)

Medaljer for svendestykker

Kjøbenhavns Håndværkerforening har på rådhuset uddelt medaljer for særdeles veludførte svendestykker.

Af 39 overkonstabler (MS(T)), der er uddannet som skruestikarbejdere på Søværnets Teknikskole, fik 5 svende sølvmedalje og 4 svende bronzemedalje.

Højtideligheden blev overværet af Dronningen, undervisningsminister Knud Heinesen, københavnske læremestre og pårørende til de nyudlærte svende.

(TKS)

Atomisbryderen LENIN klargøres

I denne måned indleder atomisbryderen LENIN sin sommersæson. Sidste år var skibet i aktion i næsten 200 dage højt mod nord i Ishavet og sejlede ca. 25.000 sømil. Det var den længste sejlperiode, skibet endnu har haft.

I år bliver isbryderens opgave at føre skibstrafikken gennem Ishavet fra Murmansk til Jenisej-flodens munding. Den vej går forsyningslinjerne til og fra en række industricentre, som producerer kul, tømmer, guld og andre metaller.

Atomisbryderen LENIN er bygget 1959, og har vist sig med lethed at kunne forcere ishindringer, som ingen andre skibe kan klare. Blandt andet banede den i fjor i Barentshavet vej gennem en isbarriére, der var væsentligt tykkere end de 2,5 m, den er projekteret til. Ganske vist mistede skibet to skrueblade, men de kunne retableres i søen, og isbryderen var klar igen i løbet af 3-4 dage.

Samtidig har fly fra den 25. arktiske luftekspedition indledt regelmæssige flyvninger dybt ind i polar-området fra en svær isflage i området ved den såkaldte "Utilgængelighedspol". Ekspeditionen vil i de kommende tre

måneder afpatruljere 6,5 mio. kvadratkilometer af Ishavet og dets omgivelser. På et par hundrede steder vil der blive sat eksperter ned for at indsamle data til brug ved udarbejdelsen af sikrere vejrprognoser og meldinger om hav- og isforholdene. (MST)

Indland kort

Stabschefen hos Chefen for Søværnet kommandør A.Struckmann, inspicerede den 28.maj Forskole II i inspektionsskibet FYLLA. Inspektionen, der bl.a. omfattede øvelse i trawlerjagt, fandt sted i Sundets nordlige del.

I april udsejlede inspektionsskibet VÆDDEREN en distance på 1.800 sømil. I samme tidsrum fløj helikopteren 19 timers fiskeriinspektion svarende til en distance på 1.615 sømil. I månedens løb inspicerede helikopteren i alt 16.500 sømil². 92 fiskefartøjer blev inspiceret.

Fredericia vil adoptere bevogtningsfartøjerne HAVMANDEN og HAVFRUEN. Det sker i forbindelse med 6.juli-festlighederne. Bevogtningsfartøjet DRYADEN vil også være med under besøget, men omfattes ikke af adoptionen. Byen har tidligere haft et adoptionsskib, nemlig en af Krieger-bådene.

Den årlige nationale flådeøvelse DANEX er indledt. Den varer til 22. juni og omfatter 25 enheder. I weekenden 15.-17. juni besøges Gøteborg og i sidste fase Frederikshavn, hvor Taktisk Træner medvirker i øvelsen, der ledes af kontreadmiral N.F.Lange om bord på minelæggeren FALSTER.

Søværnets Samarbejdsudvalg har holdt udvidet kursuspræget møde på Forsvarets Kursusinstitution Lynæs. Der blev bl.a. drøftet hidtidige erfaringer og områdeudvalgenes fremtidige virke.

Forscarschefen er blevet orienteret om Marinestabens forslag til Søværnets tilpasning til den nye forsvarslov. Redegørelsen omfattede materieldisposition, fremtidigt bemandings- og udrustningsprincip samt værnepligtiges uddannelsesforhold og tjenesteforhold.

Udland kort

60 skibe og 200 fly fra Grækenland, Italien, Tyrkiet, Storbritannien og USA har i Middelhavet indledt NATO-øvelsen "Patrol 73". Det er en rutinemæssig samarbejdsøvelse, der varer en halv snes dage.

Den sovjetiske admiral Vladimir Aleksejev og den amerikanske admiral John Weynall siger til Pravda, at den fælles aftale om forebyggelse af episoder i åben sø, allerede har givet resultater. De er enige om, at mange andre flådeproblemer kan løses ved forhandlingsbordet.

Ingeniør John Jacobsson har fået en belønning på 42.000 sv.kr. for en ny billig metode til at smøre det svenske forsvars fjernskrivere. På mindre end 5 minutter kan 3.000 bevægelige dele smøres med pneumatisk oliesprøjte. Det er den hidtil største forslags-præmiering.

Den vesttyske generalløjtnant Ernst Ferber er blevet ny øverstkommanderende for NATO-styrkerne i Centraleuropa. Han tiltræder 1.oktober og afløser da sin landsmand general Jürgen Bennecke.

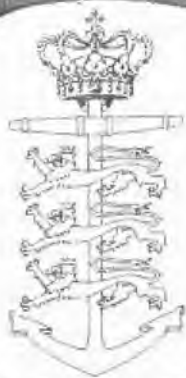
Sjøkrigsskolen i Bergen har taget et nyt sproglaboratorium i brug. Hver elev har sin egen lydisolerede box og styrer selv undervisningsprocessen gennem et panel. Læreren kan nårsomhelst koble sig ind på en elev eller dem alle. Skolen har intern TV og landets eneste planetarium.

I La Spezia er der søsat en missil-hydrofoilbåd til den italienske flåde. Båden - SVÆRDFISKEN - er den første af en type som skal erstatte de nuværende patruljebåde, der har meget dårlige manøvre-egenskaber i hård sø. SVÆRDFISKEN har to Otomat-missiler og en Oto-melara 76 mm kanon. Målt top-hastighed 92,8 km/t, og jævnt 40 knob i meget grov sø.

Sovjet har nu flere bemandede undervandslaboratorier i gang. Et af dem, SEVER 2, er beregnet til fiskeriundersøgelser, mens et andet GVIDON, er konstrueret til undersøgelser af selve havbunden. Desuden arbejdes med ubemandede automatiske apparater, der kan arbejde i 3-4 km dybde.

Det norske flyvevåben har nu modtaget 8 af de 10 nye Westland Sea King redningshelikoptere - de sidste to er snart leveringsklare. Helikoptererne for hovedbase på Bodø, hvor der skal stationeres 4, mens Ørland, Banak og Sola får hver 2.

S. Thostруп
Thostруп

SØVÆRNS-ORIENTERING

Anholt Fyr

Hatterev Fyr

Fyrvæsenet og nye navigationshjælpemidler

Fyrvæsenet fortsatte i fjor udbygningen og moderniseringen af dybvandsruten i Store Bælt. Ruten, der specielt er beregnet for store tankskibe til raffinaderierne i Stigsnæs og Fredericia, afmærkes hvor det er muligt til mindst 20 m vanddybde. En effektiv afmærkning er nødvendig for at sikre de meget store skibes sejlads og samtidig er det et led i bestræbelserne for at mindske risikoen for olieforurening i de indre danske farvande, hedder det i en nylig udsendt årsberetning.

Den dybe rende mellem Hatterev og Hatter Barn øst for Samsø er meget smal og ved Hatter Barn svinger renden 90 grader. Derfor er der blevet etableret to bundfaste fyr - Hatterev Fyr og Hatter Barn Fyr - som suppleres med Besser ledefyrlinje. Fyrene består af en jernbetonsænkekasse, som efter bundsætningen er sandfyldt og befæstet med søsten. Fyrplatformen med gasskab og lanterne bæres af et stålrør, som er placeret midt på sænkekassen og for-

stærket med tre skråstivere under vandlinjen. Fyrene har hver kostet 1 mio. kr. og ledefyrlijnen ca. 100.000 kr.

Omskiftning af gaslystønder til EL-lystønder er blevet fortsat og er fortrinsvis sket i storskibsruterne af hensyn til en eventuel antændelsesrisiko ved gaslanterne i tilfælde af udstrømmende olieprodukter fra tankskibe.

Under arbejdet med kontrol og vedligeholdelse af søafmærkningen m.m. har Fyrvæsenets inspektionsskibe og kuttere udsejlet 66.494 sømil.

Asnæs Fyr har i fem år været etableret med drivkraft fra en isotop-generator for at undersøge denne energitypes egnethed til brug i Grønland og på Færøerne, hvor kraftforsyningen på vanskeligt tilgængelige steder kan være et problem. Fyret har virket upåklageligt og særdeles driftssikkert, men er med den anvendte lyskilde-størrelse for lyssvagt i forhold til prisen, så det er endnu for tidligt at benytte radioaktive isotoper som kraftkilde i danske fyr.

Kobbertaget over lanternen på Anholt Fyr er blevet fornyet. Kobberpladerne blev udskiftet på stedet. Arbejdet kostede 85.000 kr. Anholt Fyrs tårn er opført i 1788 som åbent kulfyr. I 1805 installeredes kulfyret i en lanterne. Kobberbeklædningen har ikke været udskiftet, siden den blev lagt i 1805.

(MST)

Chefen for Søværnet til Sovjet

Efter invitation fra den sovjetiske flådeadmiral S.Gorshkov aflægger Chefen for Søværnet med enkelte ledsagere besøg i Sovjetunionen i perioden 12.-18.juni.

Under besøget vil der blive nedlagt en krans ved den ukendte soldats grav i Moskva og ved Peskarevskoye-kirkegården i Leningrad. Der vil desuden være lejlighed til at bese den højere flådeskole i Leningrad og besøge sovjetiske flådeenheder i Tallin. Herudover vil der blive rundvisning ved seværdigheder i Moskva og Leningrad.

(MST)

Kvægmyggelarver på VÆDDEREN

Under et kort ophold i Sørvåg på Færøerne for ilandsætning af helikoptergruppen, blev der konstateret en forurening af alle skibets ferskvandstanke. Forureningen bestod af mindre larvelignende dyr. Da arten og antallet af småkrybet ikke med sikkerhed kunne konstateres, måtte samtlige

ferskvandstanke tømmes, klores og skylles, før genopfyldning kunne finde sted. Et desinficerende middel måtte hurtigst muligt hentes med helikopter på Thorshavns apotek.

En professor i zoologi fra Københavns Universitet, der tilfældigvis opholdt sig i Sørvåg på samme tid, kunne senere bestemme et af dyrene til at være en kvægmyggelarve. Professoren kunne dog beroligende tilføje, at den er helt uskadelig og egentlig kun et tegn på rent vand.

Tankrensningen blev dog alligevel gennemført og først efter adskillige timers forsinkelse kunne skibet sejle videre.

(VDRN)

Biblioteket hjælper Philippinerne

Den danske ambassade i Djakarta, der også dækker Philippinerne, har bedt Udenrigsministeriet om hjælp i form af bøgerne til Philippinernes Kystvagt. Dens bibliotek blev ødelagt ved en brand i 1971, og det er nu under genopbygning. Det har imidlertid vist sig vanskeligt for landet selv at skaffe bøger, og de har derfor opstillet en liste over emner, som de håber udlandet kan hjælpe med.

Marinens Bibliotek, der har fået tilsendt henvendelsen, har gennemgået dubletsamlingen, hvorunder der blev fundet 4 bøger inden for det ønskede emneregister. De er nu via Udenrigsministeriet blevet sendt til Philippinerne som en lille gave. Biblioteket håber, at andre lande, specielt USA, vil være i stand til at give større bidrag.

(MAB)

Sovjetisk værnepligt i 2-3 år

I et foredrag i Officersforeningen i Karlskrona sagde den sovjetiske hær-, flyve- og marineattaché ved ambassaden i Stockholm, Sergei Evdokimov, at der ikke findes noget landstalsmandsmøde for de værnepligtige i Sovjetunionen. Det er forbudt at være langhåret i de væbnede styrker og man holder ubetinget fast ved disciplinen.

Der tales 70 forskellige sprog i landet, hvilket ikke gør det lettere at uddanne værnepligtige. En lov fra 1967 handler om langtids-uddannelse, varierende fra 2 til 3 år - beroende på våbenart. Udskrivning til værnepligt sker ved det fyldte 17. år og indkaldelse finder sted året efter. Studenter ved universiteter og andre højere læreanstalter får i studietiden kun en begrænset militær uddannelse. 45% af officererne i hæren og flåden er inge-

niører eller på anden måde teknisk uddannet.

En sovjetisk værnepligtig får 10 dages orlov om året. Han kan dog få mere, hvis der dokumenteres vanskeligheder i familien o.l. Desuden gives der ekstra-orlov, hvis han har vist særlig duelighed eller flid i tjenesten. De værnepligtige står i rullen, indtil det fyldte 50.år. Er det en værnepligtig kvinde dog kun til det 40.år. En major f.eks. ved flyvevåbnet slutter sin aktive tjeneste, når han er 45 år.

Sovjetunionen opretholder ikke sine væbnede styrker af indenrigspolitiske grunde, betonedede Eydokimov. Men da man ikke kan stole på imperialisterne, må landet holde et højt beredskab. Ikke mindst de strategiske styrker er veludrustede - også for en kærnevåbenkrig. Alle fem våbenarter har deres egen særlige uddannelse og egne højskoler. Kendskabet til Sovjetunionens væbnede styrker grundlægges meget tidligt. Alle skoleelever i 9. og 10. klasse får 140 timers undervisning og orientering om forsvaret. To timer to gange om ugen får alle værnepligtige politisk information.

(MST)

Indland kort

Den øverstkommanderende for de allierede flådestyrker i Atlanterhavet, den amerikanske admiral Ralph W.Cousins, har aflagt et officielt tredages besøg i Danmark. Admiralen, der blev ledsaget af en mindre del af sin stab, blev orienteret om danske forsvarsspørgsmål.

Logiskibet HEJMDAL er blevet solgt til et ophugningsfirma i Kastrup. Søværnets Materielkommando har accepteret firmaets tilbud på 105.000 kroner, der skal indbetales kontant på kassererkontoret på Holmen senest 12.juni.

Søværnet foreslår den norske Sjøforsvarsstab, at de sidste års udveksling af norske og danske officerer til stabsuddannelse fortsættes. Søværnet har to officerer, der i givet fald vil kunne deltage i Sjøforsvarets Stabsskole 1973-74, og tilsvarende kan to norske officerer optages på Stabskursus for Søværnet.

Søværnets Samarbejdsudvalg har været samlet på Lynæs med det hovedformål at indlede den i samarbejdscirkulæret forudsatte uddannelse af udvalgets medlemmer. På mødet behandledes også personelreduktioner og der blev fastsat retningslinjer for oprettelse af lokale samarbejdsudvalg ved 24 tjenestesteder i Søværnet.

En delegation fra Thailands forsvar under ledelse af stabschefen i flåden, admiral Chanien Ruchibhan, besøgte Forsvarskommandoen den 12.juni. Delegationen fik en orientering om danske forsvarsspørgsmål med særlig vægt på Søværnets forhold.

I forbindelse med udflytningen af søværnsaktiviteter til Frederikshavn har Forsvarskommandoen anvist et beløb på 7.850.000 kr. til dækning af udgifter til sonar- og radarmateriel.

Baron Niels Iuel Brockdorff har tilbudt at stille Valdemar Slot på Tåsinge til rådighed for Orlogsmuseet. Museets komité går ind for planen, og der skal nu føres forhandlinger med Kulturministeriet.

Udland kort

Den første af de 20 franskbyggede missil-torpedobåde til den vest-tyske flåde ankom til Flensborg den 5.juni. Båden S 41 blev modtaget af chefen for marinen. De næste både i klassen følger efter med korte mellemrum.

Det svenske forsvar standsede fornylig en lokal militær-øvelse i området omkring Norrköping, fordi et større sovjetisk statsfartøj anløb havnen. Det viste sig, at Udenrigsministeriet havde givet det anløbstilladelse uden at meddele det til forsvaret. Øvelsen blev forlagt til et fjernere område.

I Paris er der underskrevet en overenskomst, hvorefter alle franske styrker trækkes tilbage fra Madagascar den 1.september. Flådebasen Diego Suarez overgår til Madagascar, men den franske flåde beholder dog visse installationer på en tilladelse, der skal fornyes hvert år.

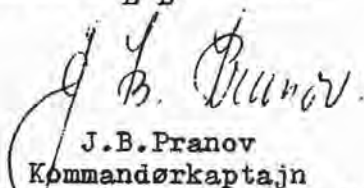
Ved åbningen af de norske værnepligtiges talsmænds landsmøde sagde forsvarsminister Johan Kleppe, at de værnepligtige har tilstrækkelige lønninger nu. Fortsat bedring af ydelserne bør nu kun ske på linje med udviklingen ellers i samfundet, men herudover vil det blive vurderet, om både tjeneste og frihed kan gøres mere meningsfyldt.

Den nye udgave af det sovjetiske skibsregister viser, at handelsflåden nu består af ca. 7.000 fartøjer på 16.384.787 tons. Inden 1975 vil der komme 5 mio. tons til - størstedelen bygget på sovjetiske værfter.

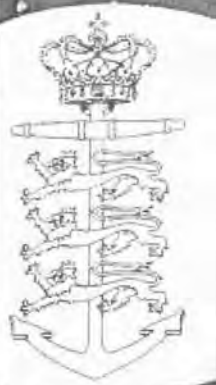
Efter de græske søofficerers mislykkede kup er chefen for den græske flåde, admiral Konstantin Margaritis, blevet afskediget. Han efterfølges af chefen for kystflåden, admiral Petros Aratakish. Der er også foretaget en række andre forflyttelser i flåden.

Den svenske regering har besluttet at bestille endnu en stor-isbryder i Finland. Det bliver et søsterskib til den isbryder, der allerede er under bygning og leveres om et års tid. Den nye isbryder vil koste ca. 90 mio. sv. kr. og leveres i 1975.

Libyens flåde har modtaget fregatten DAT ASSAWARI fra Vosper Thornycroft i England. Den er på 1.325 t og forsynet med Rolls-Royce Olympus gasturbiner. Skibet er en udviklet type af en mindre fregat bygget til Iran. Udrustning bl.a. Seacatmissiler. Fart ^E_B 37,5 knob.

J.B. Pranov
Kommandørkaptajn
1. g. Stabschef ved Chefen for Søværnet

SØVÆRNS- ORIENTERING

Tusinder ser Søværnets udstilling

Flere og flere af landets borgere ser Søværnets udstilling. I fjor var udstillingen med ved en halv snes arrangementer landet over, hvor af det største var den årlige bådudstilling i Forum. Denne udstilling, der i år havde rekordbesøg, ses af mindst 50.000 mennesker. Det næststørste arrangement i fjor var skyttedagen i Odense, der næsten var en ren Søværns-dag, hvor der også var flådebesøg og medvirken af tamburkorpsen og helikoptere m.m. Desuden vises udstillingen nu hvert kvartal på forældredagen i Audeød for nyindkaldte og deres familier. Det slår ikke meget fejl, at omkring 80.000 mennesker hvert år gennem udstillingen får glimt af Søværnets mangesidede virke.

Udstillingens daglige leder, premierløjtnant V. Petersen, siger, at den

overalt mødes med stor interesse fra de besøgende, hvilket man bl.a. kan se af de mange spørgsmål, der stilles. Det er især filmindslagene på udstillingen, der samler opmærksomheden. Der er praktisk talt fuldt hus til alle forestillinger. For tiden er udstillingen opbygget, så der gennem billeder og plancher vises, hvordan en søredningsaktion foregår. Desuden er der et fyldigt indslag om sejlsporten og dens uddannelsesmæssige betydning for Søværnet.

Foruden bådudstillingen i Forum har Søværnets udstilling i år været opstillet to gange i Auderød, og på programmet står bl.a. deltagelse i Gråsten havns 50-års jubilæum i september.

Det bør også nævnes, at Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste står for en fælles-værnsudstilling, der er opstillet i et telt. Den har indslag fra alle tre værn og Hjemmeværnet. Den kommer endnu mere rundt end Søværnets udstilling. Sidste sommer deltog den i 19 arrangementer landet over. Det samlede besøgstal var ikke mindre end 380.000. I sommer skal den til Ribe, Hjallerup, Allerød, Odense, Jægerspris, Thyborøn, Tønder, Langeland og Løgumkloster, så det må kaldes en virkelig landsudstilling. Det kan tilføjes, at der over alt er en befalingsmand til stede fra Søværnet, der er parat til at hjælpe gæsterne med yderligere oplysninger.

Også Søværnets tamburkorps medvirker til at erindre om flådens eksistens. Korpsen er til daglig stationeret i Auderød og består hovedsageligt af værnepligtige, hvorfor der sker hyppige udskiftninger. Det kan man dog ikke mærke, når man ser korpsen optræde. Alene i de kommende sommermåneder skal tamburkorpsen medvirke ved 12 arrangementer, hvor af flere i forbindelse med udstillingen.

(MST)

Den operative virksomhed undersøges

På Rationaliseringsmævnets møde i marts blev det pålagt Forsvarsministeriets Rationaliseringsafdeling at iværksætte en undersøgelse af forswarets operative virksomhed.

Undersøgelsen skal primært omfatte Forsvarsstaben, chefen for Forsvarets operative Styrker, Vestre og Østre Landelskommando, Søværnets operative Kommando, Flyvertaktisk Kommando, Jyske Divisionskommando og Bornholms Region. Desuden skal relationerne til lokale myndigheder (brigader, eskadrer, flyvestationer m.fl.) og til Grønlands Kommando og Færøernes Kommando undersøges for at skabe sammenhæng med igangværende og planlagte værnsundersøgelser.

Undersøgelsen indledes 14. august og foretages af en arbejdsgruppe under en styringsgruppe bestående af chefen for Forsvarets operative Styrker, chefen for Forsvarsstaben og chefen for Forsvarsministeriets Rationali-

seringsafdeling.

For at skaffe det fornødne vurderingsmateriale vil arbejdsgruppen omkring 1. september foretage interviews med de operative myndigheder med henblik på en detaljeret kortlægning af samtlige funktionsområder, der varetages inden for myndighedernes ansvarsområde. Til brug ved disse interviews vil der i juli blive udsendt spørgeskemaer til registrering af funktionsområder for sektioner og elementer i stabene samt af den aktuelle bemanning inden for sektioner m.v. (MST)

Travlhed i helikoptergruppen

Den helikoptergruppe, der p.t. er oprettet på Færøerne, fordi der i en periode ikke er noget inspektionsskib til rådighed, har ikke haft mange rolige dage. Heller ikke på helligdagene har personellet kunnet holde fri.

Store bededag måtte helikoptergruppen gå til assistance til det franske fragtskib VIMEREUX, der var i brand næsten halvvejs til Shetlandsøerne. Skønt positionen var på grænsen af Alouettens rækkevidde med fulde brændstoftanke, lykkedes det at hejse en svært forbrændt sømand op og bringe ham til Thorshavn. Derefter havde man endnu en tur til positionen, hvor man hjalp til med at overflytte medlemmer af besætningen til andre skibe. Ved branden omkom 4 søfolk i skibets indre.

Kristi himmelfartsdag rykkede man ud til Færø Banke, hvor en sømand fra den engelske trawler ROSS GENNET var blevet alvorligt kvæstet i et wirespil. Trods meget hårde vejrforhold, hvor trawleren rullede voldsomt i søen, lykkedes det efter mange vanskeligheder at få patienten hejst op. Operationen var kompliceret, fordi manden var kvæstet i hele højre side, så redningsselen ikke kunne benyttes på normal måde. Den kvæstede sømand blev bragt til Thorshavn efter en aktion, der havde varet et par timer.

Næppe var denne indsats forbi, før der indløb en anmodning fra den store tyske hæktrawler HEINRICH KERN om at få evakueret en bevidstløs sømand fra en position 50 sømil fra Nolsø. Heller ikke denne flyvning var let, da vejret var meget omskifteligt med blæst og ind imellem et lo sømil bredt bælte med tåge og vindstille. Desuden var der svære dønninger på havet. Skønt Færøernes Kommando pr. radio havde gennemgået hele proceduren med trawleren, opstod der flere misforståelser om bord, hvilket vanskeliggjorde operationen - bl.a. var beslaget, der skal holde båren i lodret position, trods grundig instruktion på tysk, blevet løsnet, så det ikke var muligt at få båren ind i helikopteren. Kranoperatøren måtte til sidst stige ud på

bagbords ponton og fastgøre beslaget, så båren med patienten kunne komme ind. Operationen varede 1 time og 40 minutter. (SVF)

Norsk skibschef går til retten

En kaptajnløjtnant er i Bergens byret tiltalt for som skibschef at have udvist for svag kontrol og for sent at have grebet ind i navigeringen af en kanonbåd, så den gik på grund og blev påført skader for 114.000 kr. Chefen for marinen tildelte ham en bøde på 300 kr., men han nægtede at modtage den og benyttede sig af sin ret til at begære sagen for en civil domstol.

Uheldet skete i forbindelse med en rutineøvelse den 10. januar i fjor. En deling på 6 kanonbåde skulle slutte øvelsen med blindnavigering udelukkende ved hjælp af radar. Det var forudsætningen, at bådenes næstkommanderende skulle stå for navigeringen, og det var også tilfældet om bord i kanonbåden GLIMT. Den berørte grunden ved Arkholmen, da den var på vej mod Haakonsvern. Det var næsten midnat, men godt vejr med svag vind og strøm. Havarikommisjonen mener, at årsagen til grundstødningen var, at GLIMT ændrede kurs for sent på grund af en fejl fra næstkommanderende. Kommisjonen bebrejder skibschefen, at han ikke i tide opdagede fejlen og greb ind.

Retten, der har sagkyndige bisiddere, har om bord i en kanonbåd været på stedet for grundstødningen.

Retten frifandt kaptajnløjtnanten. Den siger, at sejladsen var et led i en større øvelse, og at hensigten var at øve næstkommanderende i navigation. Retten har ikke fundet grunde, som gjorde det nødvendigt for chefen at gribe ind, - og da han gjorde det, handlede han rigtigt. Rettens afgørelse var enstemmig. (MST)

Indland kort

Forsvarskommandoen foranstalter i den kommende tid en række kurser i samarbejde med bl.a. Arbejdsgiverforeningen og officersorganisationerne. Formålet er at give de officerer, der uansøgt skal afgå, en orientering om det civile arbejdsmarked. Første kursus holdes 25.-30. juni på Gurrehus og næste kursus 6.-11. august i Lynæs.

Minemekaniker K.O.Houmann, Flådestation Frederikshavn, har udarbejdet et sæt rationaliseringsforslag vedrørende miner. Forsvarsministeren har bedt

flådestationen viderebringe hans personlige tak og udbetale 500 kr. som præmiering for initiativet.

Også hundenes forhold rationaliseres. Stabsdyrlægen har bestemt, at der til tjenestesteder med mere end 1 hund fra 1. juli skal anvendes færdigfoder - 600 gr. pr. døgn pr.hund. Til hunde, der fodres med færdigfoder, vil der af hensyn til hundenes tænder kunne udleveres tørfisk i mindre mængder.

Chefen for Søværnet har bedt Kammeradvokaten om at rejse krav om bjærgeløn i forbindelse med inspektionsskibet VÆDDERENS assistance den 19. marts til den færøske kutter ODDBJØRG af Thorshavn. Kutteren var efter kollision med en trawler i vanskeligheder ved Suderø.

Orlogskutteren BARSØ blev spærret inde, da et halvt hundrede Esbjergkuttere blokerede Grindstedværkets affaldsskib i Esbjerg havn. En enkelt kommentar fra BARSØs chef var dog nok til, at fiskerne omgående flyttede rundt på kutterne, så BARSØ kunne slippe ud.

Kontreadmiral H.L.Prause afløste 1.juni kontreadmiral E.Franch Petersen som chef for Grønlands Kommando. Det skete ved en parole med deltagelse af personel fra Flådestation Grønnedal, inspektionsskibet INGOLF og inspektionsskutterne MALLEMUKKEN og MAAGEN. Inspektionsskibet afgav en salut på 13 skud.

Forsvarsministeren med seks ledsagere er på Færøerne 27.-29. juni for bl.a. at besøge Færøernes Kommando, herunder Marinestation Thorshavn og inspektionsskibet FYLLA. Rejsen foretages med militært fly.

Udland kort

Chefen for den norske Sjøkrigsskole, kommandør Chr.O.Herlofsen, siger, at Sjøkrigsskolen er i færd med at miste sin traditionelle føring som lederuddannende højskole og institution. Det er en klar mangel, at man ikke har faste lærere i moderne leder-træning.

Irans marine har nu verdens største Hovercraft-flåde. Den består nu af 8 SR.N6 WINCHESTER og 2 BH.7 WELLINGTON og endnu 4 er under levering.

De bruges til bevogtningstjeneste mellem de mange øer i Den Persiske Golf. Saudi Arabien udvider også sin Hovercraft-flåde stærkt.

Chefen for Venezuelas flåde, admiral Armando Perez Leefmans, har været i Sverige for at studere den svenske marines organisation og uddannelse. Han fik også lejlighed til at følge kystflådens øvelser.

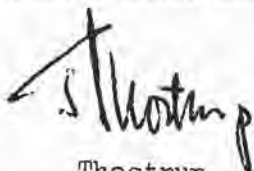
Tårnet på en sunket ubåd er dukket op over vandoverfladen ved Goodwin Sands i Den Engelske Kanal. Båden er blevet identificeret som den tyske U 48, der den 24. november 1917 gik på grund efter at være angrebet af en kystpatruljebåd ved Dover.

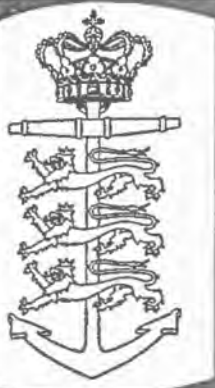
Byggearbejdet på et søsterskib til atomisbryderen LENIN på et værft i Leningrad skrider stærkt frem. Den nye isbryder - ARKTIS - bliver noget større end LENIN, bl.a. får den en motorkraft på 56.000 hk. LENIN har 44.000 hk.

Det svenske forsvars rationaliseringsinstitut foreslår, at der på forsøgsbasis oprettes en fællesværns kørecentral i Stockholm. Værnenes kørecentraler koster nu 5 mio.sv.kr., mens en fælles central vil blive 2 mio. kr. billigere. Den får en chef, transportformand, ordremodtager og 36 chauffører. Dens takster bliver billigere end Texas.

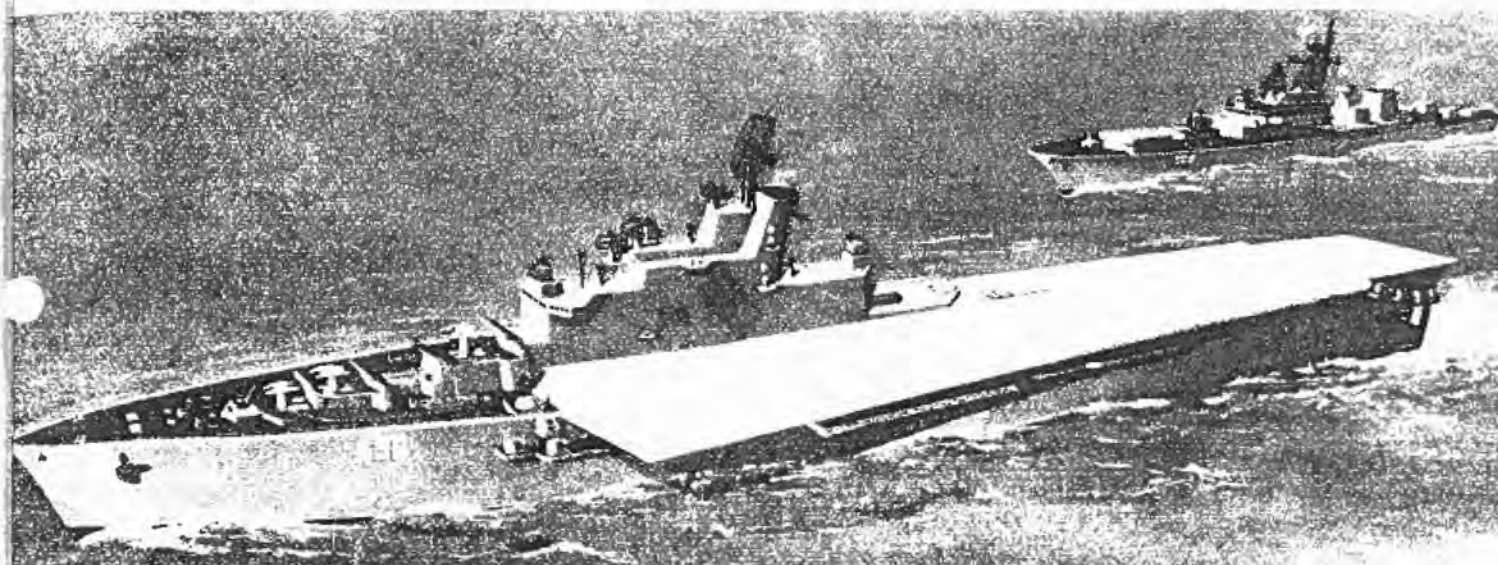
Sovjet eksporterer nu den lille hurtige hydrofojlbåd VOLGA til 44 lande. Sidst har Italien købt båden, der bl.a. skal prøves af flåden. VOLGA har fået en kraftigere motor, hvad der har givet lettere manøvrering. Farten er op til 60 km/t.

Chefen for Sjøforsvarskommando Østlandet, admiral Tore Holthe, er død, 59 år. Han havde bl.a. været chef for Forsvarsstabens operationsstab og forswarets højskole. Han var med ved invasionen i Normandiet som chef for jageren SVENNER, der blev sænket under kampene.

Thostrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Sovjet bygger flere hangarskibe

Sovjetunionen søsatte for nylig sit første hangarskib fra værftet Nikolajev ved Sortehavet. Det har fået navnet KIEV og er nu blevet taget ud af tørdokken for at blive færdigudrustet. Stærk aktivitet i tørdokken tyder på, at man er i færd med at bygge endnu et hangarskib, der formentlig bliver et søsterskib til KIEV.

Amerikanske eksperter har indsamlet en række oplysninger om den sovjetiske nyskabelse, og man har efter satellit-fotos fremstillet ovenstående tegning, der betegnes som "very accurat". Derimod erkendes det, at adskillige informationer om hangarskibet ikke er pinligt nøjagtige. Nogle kilder opgiver f.eks. skibets tonnage til 30.000 t, mens andre opgiver 45.000 t.

Det er tydeligt, at KIEV er baseret på de meget mindre helikopter-skibe MOSKVA og LENINGRAD, der har et dæk på godt 90 m, mens KIEVs dæk er omkring 180 m. Beregninger viser, at der bliver plads til 30-40 jetfly og et lignende antal helikoptere. På amerikanske skibe af denne størrelse bruger amerikanerne dampdrevne katapulter for at spare brændstof, men russerne synes at have valgt en anden løsning. De har videreudviklet deres første

"vertikale"-jetfly af typen Jakolev, og en prototype har foretaget prøvestart- og landinger fra MOSKVAS dæk i Sortehavet. Lignende forsøg er foretaget på en prøvebane på størrelse med et hangarskibsdæk på Ramenskoja-flyvepladsen sydøst for Moskva. Chefen for marinens flyvevåben, Ivan J. Berzov, er for nylig blevet udnævnt til luftmarskal - den første på denne post - hvilket også tyder på, at han vil få kommando over en større styrke. Det nye Jakolev-fly har en topfart på 965 km/t og en operationsradius på omkring 560 km.

Chefen for den sovjetiske flåde, admiral Sergei G. Gorshkov, skrev for nylig i flådens blad, at ethvert land som er alvorligt interesseret i at udvide sin politiske indflydelse til steder fjernt fra sit eget område, er nødt til at have taktiske flystyrker stationeret på skibe. De amerikanske eksperter siger, at russerne er skuffede over den begrænsede nytte, de har af de to helikopter-hangarskibe, og derfor er interesseret i fuldt udbyggede hangarskibe, som har plads til både jetfly og helikoptere til forskellige opgaver. Et hangarskib er snart færdigt, nr. 2 er igang - om 10 år er der nok et dusin, siger amerikanerne. (MST)

Personel nok til norske ubåde

Adskillige flåder har problemer med at skaffe personel til undervandsbådene, men det gælder ikke i Norge. Kommandørkaptajn S.A. Farstad ved Undervandsbådseskadren siger, at der ikke er vanskeligheder med at skaffe hverken officerer eller værnepligtige til ubådstjeneste. En ny undersøgelse har netop vist, at de fleste værnepligtige søger ubådstjeneste på grund af højere løn og det meget selvstændige arbejde om bord.

Den norske marine råder over 15 ubåde i KOBBERN-klassen, som blev bygget i Vesttyskland i årene 1964-67. Gennemsnitlig er ubådene borte fra basen på Haakonvern 6-7 måneder om året. Tjenesten regnes for at være psykisk hård. Der er småt med plads, to timers vagt og fire timer fri - ofte fortsat flere døgn i træk. Det er velkendt, men alligevel er det ikke svært at interessere de værnepligtige for ubådstjeneste. Det er meget sjældent, at nogen søger sig fritaget, og de få der gør det, har som regel familiemæssige grunde. Alle besætningsmedlemmer får i tjenestetiden mindst én tur til Nordnorge.

Kaptajnløjtnant Bjarne Arnesen, der er chef om bord i SKOLPEN, siger, at det er nødvendigt at stille strenge krav til besætningen. En lille fejl kan få uoverskuelige konsekvenser. Besætningen består af fem officerer, syv kvartermestre og seks værnepligtige. Efter to måneders grundtræning ved Sjøforsvarets Rekruttskole, kan de værnepligtige søge ubådstjeneste.

Hvis det bevilges, får de specialundervisning indenfor de tekniske områder, der har betydning for ubådene.

Mange tror, at ubådsbesætningerne tilgodeses med megen frihed, men det er ikke tilfældet. Men ubådstjeneste giver en behagelig følelse af at der udføres et job, som er vigtigt, og som forholdsvis få kan være med i. Det giver en vis stolthed og et godt sammenhold i ubådene, siger kaptajnløjtnant Arnesen. (MST)

Søværnets Beklædningsudsalg udvides

Forsvarskommandoen har meddelt Søværnets Materielkommando, at Søværnets Beklædningsudsalgs virksomhed med Forsvarsministeriets samtykke agtes udvidet med henblik på betjening også af Hærens, Flyvevåbnets og Hjemmeværnets selvbeklædende personel. Samtidig har Forsvarskommandoen sendt et udkast til direktiv for en sådan udvidet virksomhed og anmodet bl.a. Hærens Materielkommando om at udtale sig. Her anbefaler man den skitserede ordning som en udmærket erstatning for det ved Forsvarets Materielintendantur og senere ved Den militære Klædefabrik eksisterende beklædningsudsalg, der blev nedlagt med udgangen af 1969.

Hærens Materielkommando tilbyder at støtte Søværnets udvidede beklædningsudsalg med teknisk assistance i forbindelse med anskaffelsen af uniformseffekter, eventuelt i forbedret udførelse, og med effektivering af rekviritioner i forbindelse med udkøb af Hærens Materielkommandos beholdninger af uniformseffekter. Blandt disse nævnes garnisonsuniform M/69, stationsuniform M/72, uniformer for kvindeligt personel, undermundering samt gradstegn, afdelingsmærker og udmærkelsestegn. Der skal nu føres en række detailforhandlinger mellem parterne.

Chefen for Søværnet har tiltrådt udkastet, idet det forudsættes, at selvbeklædere i Søværnet fortsat kan anvende den hidtidige kontoordning, og at den nuværende service og organisationsstruktur opretholdes under Flådestation Københavns Forsyningsafdeling. Desuden henledes opmærksomheden på det ved Flådestation Frederikshavn eksisterende filialudsalg og de fremtidige distribueringsproblemer til den femdobbelte kundekreds, som i hovedsagen er tjenstgørende i provinsen. (MST)

Naturfredning af forsvarets arealer

Forsvarsministeriets Naturfredningsudvalg har i forbindelse med udarbejdelse af sin beretning tilstillet Forsvarskommandoen udkast til

områdebeskrivelser for de arealer, der anvendes af forsvaret. De respektive tjenestesteder skal nu give nærmere oplysninger om arealernes anvendelse.

Søværnet har ikke så få områder, der kan landskabssikres. For Avderødlejrens vedkommende foreslår udvalget, at der indledes forhandlinger mellem forsvaret og fredningsmyndighederne for at afklare, om det er muligt for offentligheden at benytte forsvarets havneanlæg til lystsejladss på Arresø. Samtidig ønskes det undersøgt, om der er mulighed for at anlægge en spadseresti øst og nord om forsvarets arealer langs Arresøs bred. Der foreslås bevaret status quo fredning af Søværnets Artilleriskoles område på Sjællands Odde, hvor offentligheden nu har adgang til stranden i den udstrækning, skydeøvelserne tillader det, en tilladelse, der benyttes i vid udstrækning. Noget lignende gælder for de smukke landskaber ved Stevnsfort, hvor udvalget foreslår området sikret ved status quo fredning.

For Langelandsforts arealer foreslår udvalget, at Fåkkemose med det rige fugleliv status quo fredes, såvel af rekreative som naturvidenskabelige grunde. Endelig nævner udvalget de store områder, der hører under Flådestation Frederikshavn. Bangsbo området er fredet, og udvalget anbefaler, at også arealer ved Minedepot Grelshede sikres. Det foreslås, at Grelshede status quo fredes, så Hedeselskabets forstmæssige drift ophører for derigennem at få et studieområde for vild skov. For de resterende områder foreslås den forstmæssige drift at fortsætte dog med et mest muligt varieret skovbillede som mål.

(MST)

HEIMDAL solgt endnu engang

I sidste nummer af Søværns-Orientering fortalte vi, at logiskibet HEIMDAL var blevet solgt til et ophugningsfirma på Amager. Firmaet var højstbydende med et tilbud på 105.000 kr. plus moms, i alt 120.750 kr., der skulle være indbetalt kontant til Søværnets Materielkommando inden den 12. juni. Den handel blev der imidlertid ikke noget af. Firmaet meddelte, at det ikke så sig i stand til at præstere købesummen. Materielkommandoen har derefter accepteret det næsthøjeste tilbud. Det var fra det velkendte ophugningsfirma A/S H.I.Hansen i Odense, der havde tilbudt at købe HEIMDAL for 92.655 kr.

Dermed er sagen dog ikke slut for det uheldige Amagerfirma. Under henvisning til sagsbetingelserne har Søværnets Materielkommando fremsat krav om betaling af det tab, som de ændrede dispositioner har medført for Søværnet. Det er differencen mellem de to tilbud, nemlig 12.345 kr., som firmaet skal betale Søværnet inden den 13. juli.

(MST)

Gamle gardere på Langelandsfort

De Danske Garderforeningers årlige repræsentantskabsmøde, og hvad dermed følger af mandefrokost, dameudflugt og gallamiddag, var i år henlagt til Langeland.

Her havde Langelandsfort fornøjelsen af at være vært for selve mødet, der med over 200 deltagere var det største i foreningens historie. Alle egne af landet var repræsenteret, også Grønland, og fra Californien var mødt en repræsentant for Garderforeningerne i udlandet.

Andre soldater- og marineforeninger vil nok blive misundelige, når de hører, at garderforeningerne af hver hjemsemdt årgang får mellem 60 og 80% som medlemmer, en oplysning, der kan give anledning til eftertanke.

(LFT)

Indland kort

Slædepatruljen SIRIUS har nu afsluttet sine forårsrejser. Slædeholdene har sammenlagt kørt ca. 10.700 km, hvilket svarer til en distance som fra Nordkap til Cape Town.

Flådestation Frederikshavn og Kattegats Marinedistrikt har haft besøg af 5 kadetter af A-linien, der som et led i deres praktiske uddannelse skulle orienteres om arbejdet på en flådestation og et marinedistrikt. Flådestationen har desuden haft besøg af elever og lærere fra Horne Højskole.

29. juni-2. juli får København besøg af de belgiske minestrygere ARNEVELDE, BOVESSE og TRUFFAUT med i alt godt 200 mand om bord. 21.-24. juli kommer den hollandske ubåd ZWAARDVIS og 3.-7. august det amerikanske skoleskib EMPIRE STATE IV med 300 kadetter og 80 besætningsmedlemmer.

Handelsministeriet har nu givet Midtkraft tilladelse til at besejle Studstrupværket med tankskibe indtil 1600 t. og dybgang på højst 24 fod - fra solopgang til to timer før solnedgang dog med tankskibe over 1600 t. Der er knyttet betingelser til tilladelsen, bl.a. at Søværnet løbende skal efterkontrollere sejltrenden.

Frederikshavns borgmester Villy Christensen har haft en orienterende drøftelse med Søværnet om samarbejde med henblik på at få bygget en svømmehal. En svømmehal vil koste 5-6 mio.kr., men for alle parter gælder det, at det kniber med at skaffe pengene.

Udland kort

Den sovjetiske Nordflåde udvides stadig og omfatter nu omkring 600 enheder eller halvdelen af hele orlogsflåden. Der er mindst 165 undervandsbåde, hvoraf 70 er udstyret med atommissiler.

Orlogsværftet i Brest har søsat den første landgangsbåd af en ny type kaldet BATRAL til den franske flåde. Fartøjet er på 810 t. og bygget til transport af kampvogne og 120 soldater. Det hedder i betingelserne, at de også skal kunne sættes ind ved civile katastrofer o.l.

Den sovjetiske Middelhavsflåde, der en tid har været reduceret, vokser nu igen. Den omfatter nu op mod 60 skibe, hvoriblandt 6 store krydsere og helikopterfartøjet MOSKVA. Enhederne bærer nu latinske bogstaver, hvilket letter identificeringen.

Det norske forsvarsministerium har gennem Forsvarskommandoen meddelt værnene, at fritidskursus i bl.a. judo og boksning nu kan gennemføres forudsat Idrætsforbundets bestemmelser overholdes. Hidtil har disse aktiviteter været bandlyst, skønt de er anerkendt som olympiske grene.

Søsatningen af den tredje svenske torpedobåd af den nye SPICA-klasse er fastsat til den 18. september. Den får navnet NORRTÄLJE. Karlskrona-værftet skal bygge 12 og de søsættes med ca. 3 måneders mellemrum.

I Spaniens største orlogshavn, Cartagena, har flåden opstillet sin første ubåd, der er blevet en stor turistattraktion. Ubåden er bygget i 1888 og flåden kalder den verdens ældste, hvilket dog bestrides af eksperter.

Instituttet for arktisk forskning i Leningrad har udsendt den hidtil største fly-ekspedition - Nord-25 - til det nordlige Polarhav, hvor den skal udforske et område på 6 mio. kvadratkilometer. Der deltager eksperter på mange videnskabelige felter.

Det norske Sjømannsskoleråd har sagt bestemt nej til at have kvindelige elever i skoleskibet CHRISTIAN RADICH. Det er umuligt at underbringe mænd og kvinder samtidig på banjerne. Oslo skolestyre er utilfreds med svaret og kræver sagen administrativt undersøgt.

Søværns-Orientering

På grund af sommerferien udkommer Søværns-Orientering som tidligere år ikke i juli. Næste nummer kommer i første uge i august, hvor indsendt stof fra tjenestestederne i juli vil blive bragt. Sidste frist for modtagelse af stof er den 27. juli.

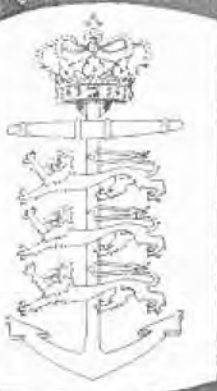
Læserne ønskes god ferie!

E B

A. Struckmann

A. Struckmann
Kommandør

Stabschef ved Chefen for Søværnet

SØVÆRNS- ORIENTERING

HAVFRUEN og HAVMANDEN adopteret af Fredericia

Den 6. juli blev bevogtningsfartøjerne HAVFRUEN og HAVMANDEN adopteret af Fredericia by.

Adoptionen blev initieret, da bevogtningsfartøjerne i 1972 som skoledeling for kadetter besøgte byen i forbindelse med den årligt tilbagevendende højtideligholdelse af det heldige udfald fra Fredericia 5.-6. juli 1849. De gode forbindelser, som knyttedes sidste år mellem byen, marineforeningen i Fredericia og bevogtningsfartøjerne, førte til at byen, som siden 1959, da torpedobåden BUHL udgik af flådens tal, havde søgt en passende lejlighed og

et passende fartøj at adoptere, via marineforeningen anmodede Chefen for Søværnet om at måtte adoptere HAVFRUEN og HAVMANDEN.

Adoptionen fandt sted ved en reception fredag 6.juli om eftermiddagen på Fredericia rådhus, hvortil - foruden repræsentanter fra byen, marineforeningen og garnisonen - var indbudt 20 besætningsmedlemmer fra bevogtningsfartøjerne.

På byens vegne foretog borgmesteren den officielle adoption og overrakte symbolet herpå - Fredericia byvåben udskåret i træ - til hvert af skibene. Byvåbnet forestiller en oprejst løve med draget, hævet sabel, og det bærer påskriften PRO PACE ARMATUS (Bevåbnet for freden). Et bedre motto kan vel intet dansk orlogsfartøj føre med sig. Som tak for adoptionen overrakte de to skibschefer byen bevogtningsfartøjernes våbenskjolde.

I sin adoptionstale udtrykte borgmesteren bl.a. håb om, at adoptionen udover de formelle stedfundne begivenheder ville medføre en nærmere kontakt til gensidig glæde for såvel skibene som byen, og borgmesteren opfordrede skibscheferne til at komme med forslag til praktisk gennemførelse af en sådan kontakt.

Ved receptionen overrakte marineforeningsformanden en gave, der bestod af en skibsklokke af messing med skibsnavnet indgraveret, til hvert af skibene.

Adoptionen sluttede ud på aftenen om bord i HAVMANDEN ved et cocktailparty, som de to skibschefer afholdt for gæster fra byen, marineforeningen og garnisonen. Det er første gang, at en by har adopteret to af Søværnets skibe på én gang.

Udover adoptionshøjtideligheden deltog HAVFRUEN og HAVMANDEN samt bevogtningsfartøjet DRYADEN, der i år sammen med HAVMANDEN indgår i Skoledelingen for Kadetter, i arrangementerne i forbindelse med 6.juli-festlighederne. De tre skibschefer, samt en deling sammensat af de tre skibes besætninger, gik med i den traditionelle procession sammen med enheder fra hær, hjemmeværn og forskellige musikkorps gennem Fredericia by til krigergravene.

Det var sommerens hidtil varmeste dag, hvorfor Søværnets sommeruniform, som blev båret af de menige, her rigtigt kom til sin ret i de to timer i middagsheden marchen varede.

Foruden de her skildrede formelle kontakter, knyttedes naturligvis adskillige venskabelige forbindelser til by, marineforening og garnison.

(HAVF/HAVM)

Kontaktudvalgsmøde i Frederikshavn

Søværnets Samarbejdsudvalgs kontaktudvalg har holdt møde på Flådestation Frederikshavn. Flådestationen stillede faciliteter til rådighed og sørgede for transport fra Ålborg lufthavn og retur samt transport til en rundvisning på flådestationen, Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole og Bangsbo Depot. Derimod fik deltagerne ikke lejlighed til at se den taktiske træner, fordi der var optaget af udenlandske gæster.

Kontaktudvalget inviterede områdets tillidsrepræsentanter til et møde, hvor man drøftede aktuelle spørgsmål. Udvalgets næste møde er planlagt til den 11.september. Det tænkes holdt på Flådestation Korsør, hvor man også vil indbyde de lokale tillidsrepræsentanter til en drøftelse.

(MST)

HERLUF TROLLE i STANAVFORLANT

Fregatten HERLUF TROLLE indgik den 20.juli i NATOs stående flådestyrke STANAVFORLANT. Umiddelbart efter ankomsten til Le Havre, hvor skibene var samlet, meldte chefen, kommandørkaptajn B.Hjorth Jensen, sig til styrkechefen, den hollandske commodore Wever om bord i destroyeren VAN SPEYK.

HERLUF TROLLE hejste NATOs flag som tegn på, at man nu officielt var indgået i den stående NATO-styrke.

Opholdet i Le Havre har været præget af et godt samarbejde med den danske konsul, Colin-Olivier, som bl.a. arrangerede busture til Paris for besætningen. Turene var særdeles vellykkede.

Først efter ankomsten til Le Havre fik fregatten orientering om det kommende program, der bl.a. omfattede langvarige skydninger og luftforsvarsøvelser. Der har desuden været samarbejdsøvelser med franske og britiske enheder og deltagelse i den engelske sejleruge Cowes Week. Den 4. september skal styrken efter programmet aflægge besøg i København.

(HRTR)

Åbent hus i Korsør

Flådestation Korsør har holdt "åbent hus" i forbindelse med by- og havnefest. Det blev et meget vellykket arrangement, der samlede omkring 1.000 mennesker.

Programmet var meget righoldigt og omfattede bl.a. udstilling af minestrykningsmateriel, omvisning på minestrygeren GULDBORGSUND og en arbejdende sanitetsstand med demonstrationer, behandling af bevidstløs patient, stop af blødninger m.m. I cafeteriet var Søværnets udstilling opstillet, og der var løbende filmsforevisning. Desuden var der demonstration af redningsflåde og nødsignaler og en informationsstand visende flådestationens mangesidede virksomhed.

Højdepunktet var dog publikums sejlads med bevogtningsfartøjet NAJADEN og orlogskutteren FARØ. Det blev en stor succes. Der var sejlads hver time, og der var dagen igennem kø på kajen for at komme med. Turen gik midt ud i bæltet, og undervejs demonstrerede besætningerne, hvad de kan præstere.

Også flådestationen syntes, at det var en god dag. 30-40 militære og civile brugte deres fridag til at skabe det gode resultat. Flådestationens chef har sendt en takkeskrivelse til alle, der medvirkede til at forberede og gennemføre arrangementet på en så tilfredsstillende måde.

(FLS KOR)

Vellykket forældredag

Minelæggeren SJÆLLAND har holdt en vellykket forældredag. Trods køligt vejr blev dagens demonstrationer fulgt med stor interesse af de 170 pårørende og gæster.

Sejladsen startede fra Langelinie, hvor gæsterne havde adgang til skibet fra kl. 0930. Minelæggeren afgik en time senere og forlagde til Køge Bugt, der var udset til øvelsesfarvand. Under forlægningen var der rundvisning, brugen af redningsvest blev gennemgået og holdene udstukket til redningsflåderne. I løbet af en time gennemførtes skafning for såvel gæster som besætning, idet minedækket i dagens anledning var ændret til skaffebanjer, hvor et let måltid blev serveret.

Umiddelbart efter skafning vistes minelægning. Der blev udlagt en forankret øvelsesmine samt 2 bøger, som minelæggeren senere bjærgede. Desuden var der demonstration af redningsflåde med to svømmedykkere i vandet og redning fra helikopter. Svømmedykkerne blev hejst op i helikopteren og sat om bord på minelæggerens agterdæk, så alle fik et godt indblik i, hvordan helikopterredning af nødstedte til søs kan foregå. Efter dette indslag vistes kanonskydning mod sømål - en skive 4 slæbt af orlogskutteren DREJØ. Mens kursen blev sat mod København blev der lejlighed til at se og høre om brandbekæmpelse om bord. På agterdækket demonstrerede havaribesætningen slukning af en mindre brand, og der blev orienteret om brandbekæmpelsesmidler og vist røgdykkerudstyr m.m.

Kl. 1530 forøjede SJÆLLAND ved Langelinie, hvor de trætte gæster gik i land efter en begivenhedsrig dag. (SJND)

Søværnet marcherer

En af Søværnets deltagere i Hærvejsmarchen 1973, holdlederen fra Frederikshavn, mekaniker (MI) Bent Johs. Nielsen, giver her en skildring af den hårde tur:

Næstkommanderende på Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole ønskede 2 piger og 16 mand en god tur til Viborg, da vi drog afsted. Han håbede, at alle ville komme godt igennem den 2-dages lange Hærvejsmarch, og at man ville repræsentere Søværnet på en god og sportslig måde. Vi blev transporteret i en af flådestationens store busser, og ca. 3 timer senere var vi i Viborg, hvor vi blev indkvarteret hos Prinsens Livregiment. Vi blev indkvarteret på rekrutskolen på 13 mands lukafer, og efter skafning gjorde vi klar til indmarch på Viborg stadion.

Vi var blevet to mere, en tidligere sergentelev, der nu er stationeret på Flådestation Grønnedal, havde taget sin ferie for at være med på holdet igen, den anden var tidligere idrætsofficer på Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole.

Kl. 2000 indmarch på station, hvor Prins Henrik åbnede marchen.

Lørdag udpurrring kl. 0430, skafning og afmarch kl. 0530, vi havde 45 km. forude, solen var meget tidlig oppe, og det blev vor fjende nr. 1, der blev målt over 30°, og vind var der ikke for meget af. Ca. 9 timer senere var vi hjemme, med flere vabler end vi havde regnet med. Et bad var tiltrængt efter de mange grusveje, og så en time på øjet. Om aftenen var der vablebal i Tinghallen, det var dog ikke alle, der tog imod tilbudet, selv om de havde billetter.

Søndag morgen tog vi af sted samme tid. Vi var blevet nogle flere, ikke af holdet, men af andre gaster, som var gået bagefter os den første dag. 8½ time senere kom vi ind på den sidste rasteplads, hvor bussen, der skulle køre os hjem, ventede os med paradetøj, hvide gamacher og bælte. Efter vi var blevet vasket og vore støvler var blevet pudset, blev vi opstillet bag Postvæsenets orkester, som gik ind gennem Viborg, hvor vi til sidst gik en runde på stadion. Af hensyn til varmen gik vi de sidste 5 km i sommeruniformer, og havde den store glæde at komme hjem alle 20.

Der var 8.300 deltagere, 2.500 opgav.

Søndag kl. 2100 var vi hjemme, alle var trætte, men ved godt humør og alle havde medalje på. Det var den hårdeste march der har været i 5 år.

Flere af Søværnets deltagere i Hærvejsmarchen deltog også i Nijmegenmarchen, der er verdens længste march. Distancen er 4x50 km. over 4 dage. Militært personel kan dog vælge at gå med 10 kg. oppakning, og da er distancen 4x40 km. Marchen samlede ca. 20.000 deltagere.

(MST)

Feriedrenge i Gedser

I juli måned tilbragte fire feriedrenge 14 dage ved Marinestation Gedser. Opholdet forløb tilfredsstillende for alle parter. Et par af de værnepligtige var udstukket til at tage sig af drengene. Udstikningen var dog unødvendig, idet alle gjorde sit til at opholdet skulle forløbe så godt som muligt. Foruden daglige bade- og fisketure arrangeredes udflugt med Moltzau Line samt en tur til Knuthenborg dyrepark.

Marinestationen føler sig opmuntret til at gentage ferieophold for skoledrenge til næste år.

(MAS GED)

Indland kort

En arbejdsgruppe under Søværnets Materielkommando har foretaget en gennemgang af minesektionslageret og opdelt materiellet i grupper, før ud-

flytningen til Korsør finder sted. Lageret blev i sin nuværende skikkelse oprettet i 1959, men er i øvrigt et af Søværnets ældste lagre.

Inspektionsskibet VÆDDEREN brugte på sit 3 måneder lange togt til Færøerne 300 l maling og alene til brug ovenbords 250 l Navy Cleaner. Skibsbladet tilføjer, at besætningen til gengæld ikke brugte mere end 2 dåser sort skosvarte.

I lighed med sidste år holdes der også i år et fælles kursus for orlogspræster og flyvepræster. Det finder sted i perioden 13.-15. august på Marinestation Sjællands Odde.

Ved Flådestation Frederikshavn har der været holdt et kursus for sikkerhedsgrupperne i intern sikkerhedstjeneste (arbejderbeskyttelse). Der var 90 militære og civile deltagere fra tjenestesteder indenfor flådestationens område. Der blev samtidig valgt arbejdsledere og sikkerhedsrepræsentanter.

Inspektionsskibet FYLLA aflagde i perioden fra 13.-16. juli rutinebesøg i Trondheim. Helikopteren var under skibets fravær stationeret på flyvepladsen på Vågø.

Flådestation Frederikshavn har haft besøg af kadetter af B-linien, der som et led i deres praktiske uddannelse skal orienteres om arbejdet på en flådestation og et marinedistrikt. Også medlemmer af en Venstre vælgerforening er blevet rundvist og orienteret på flådestationen.

Man har gennemført en udvidelse af Flådestation Grønnedals bibliotek. De ca. 5.000 bind, man råder over, er nu fordelt i et lokale med skønlitteratur og et med faglitteratur. Det er håbet, at udvidelsen vil animere læselysten, der ikke er særlig stor.

Den europæiske militære sammenslutning EUROMIL med repræsentanter fra Italien, Luxembourg, Belgien, Holland, Vesttyskland og Danmark har holdt konference i Bonn. Man besluttede bl.a. inden næste møde at have klarlagt det militære personels sociale status. Materialet tænkes anvendt til at opstille målsætninger for personelorganisationerne.

Landskomiteen for Oprettelse af Knallertkøreskoler beder i en henvendelse forsvaret om støtte og sagkyndig hjælp til oprettelse af knallertkøreskoler, bl.a. ved at åbne arealer for en sådan samfundsnyttig aktivitet.

På grund af overvældende stof efter ferien, har det været nødvendigt at udskyde en del. Det gælder bl.a. en artikel om reorganisering af flådestationsordningen, der bringes i næste uges udgave.

Udland kort

Tre måneder efter kontraktens indgåelse er kølen til den engelske flådes nye krydser, INVICIBLE, blevet lagt på Barrow skibsværftet. Krydseren bliver det største gasturbine-drevne skib i verden. Den er på 16.000 t og får en besætning på ca. 1.000 mand.

Den svenske flådes ubådsbesætninger får en ny type redningsdragt af gumnivæv, der er udviklet af Trelleborg Gummifabrik. Forsøg har vist, at man uden risiko efter opstigningen kan klare halvanden time blandt isflager i havvand med temperatur omkring frysepunktet.

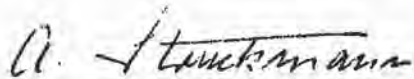
Et nyt sovjetisk forskningsfartøj DZINTARJURA er på prøvetur i Østersøen. Skibet er indrettet som et supermoderne flydende laboratorium. Det får fast station i Riga.

Frankrig og Storbritannien har nu udarbejdet den endelige aftale om fælles information og radarovervågning af trafikken i Kanalen. England har allerede permanent flypatruljering, der skal afvise skibe, som ikke følger reglerne. Hvis de er britiske, bliver der rejst tiltale.

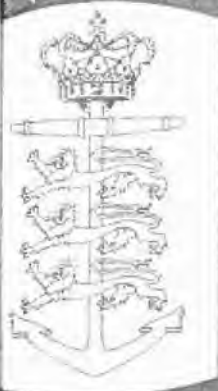
Tre svenske fiskere blev fornylig i Kattegat reddet af et skib fra den czekiske handelsflåde. Redningen blev foretaget af fragtskibet PRAHA, 31.846 t, bygget på et polsk værft. Denne flåde er under udbygning og tæller nu 14 skibe på i alt 171.701 t.

Viceadmiral Sir Terence Lewin er udnævnt til Commander-in-Chief Fleet, Allied Commander-in-Chief Channel og Commander-in-Chief Eastern Atlantic Area fra december. Han efterfølger admiral Ashmore, der bliver Chief of the Naval Staff og First Sea Lord.

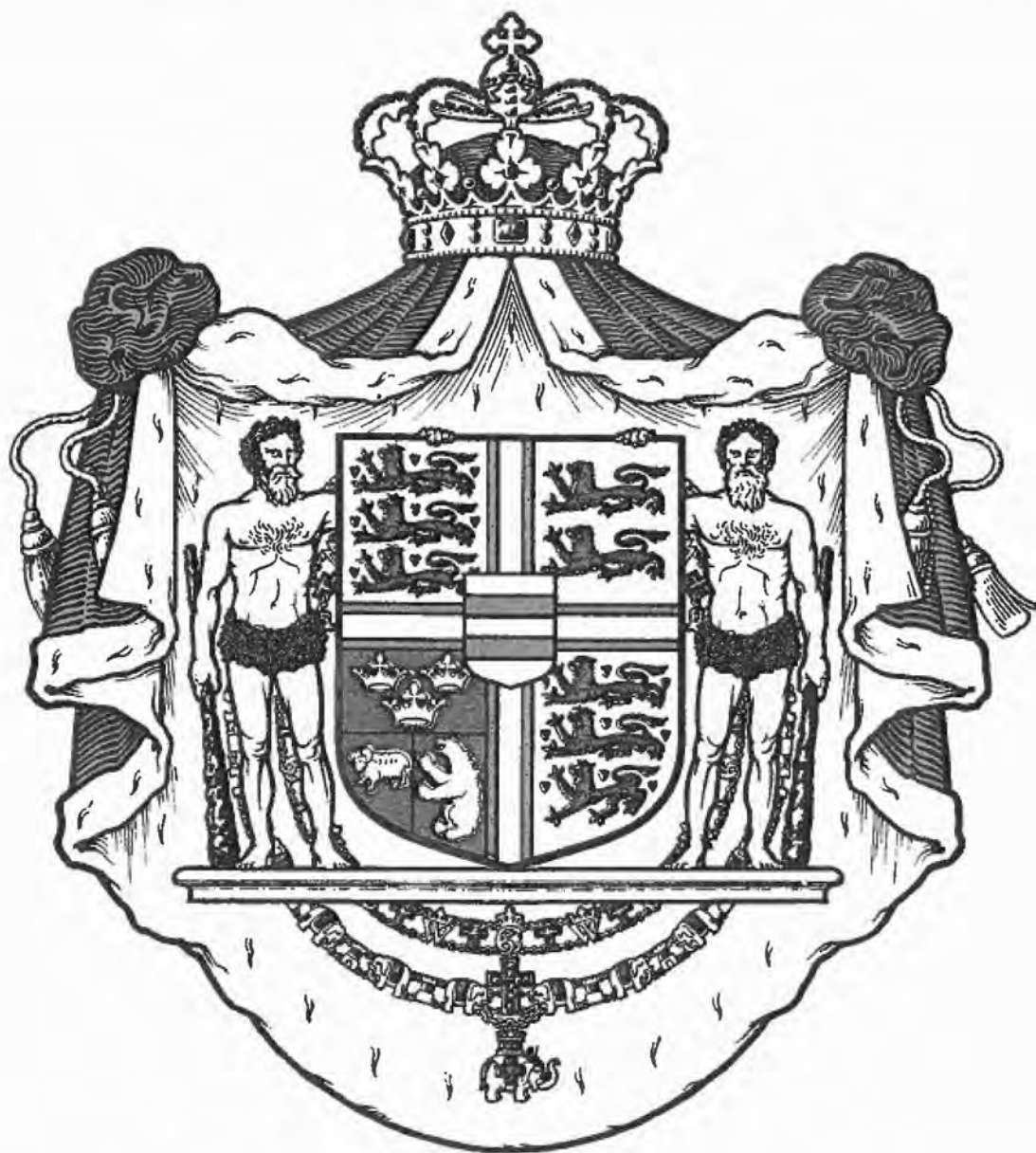
E B

A. Struckmann
Kommandør
Stabschef ved Chefen for Søværnet

SØVÆRNS- ORIENTERING

Det nye kongeflag

Orlogsværftet har ladet fremstille et antal eksemplarer af kongeflaget med det nye kanton. Forsyningsafdelingen har modtaget de nye flag til brug for kongeskibet og Flådens skibe, når H.M.Dronningen er om bord.

Flag og standere er fremstillet i de nødvendige standardstørrelser, der bl.a. af økonomiske grunde er lavet som serigrafi. Kvaliteten er dog fuldt ud på højde med de tidligere håndmalede flag.

Reorganisering af Søværnets flådestationsordning

Som bekendt foregår der for tiden en detailundersøgelse af Søværnets flådestationsordning. Iværksættelsen heraf blev besluttet på et møde i Forsvarsministeriets Rationaliseringsnævn den 6.marts. Grundlaget for beslutningen var et af Søværnets Materielkommandos kontroludvalg udarbejdet principforslag vedrørende Søværnets fremtidige flådestationsordning, der i hovedtræk går ud på følgende:

- a) Flådestation København anvendes som base for Flådens udrustede enheder og for oplagte undervandsbåde. Den udfører de hertil hørende stations-, forsynings- og reparationsmæssige opgaver. Endvidere placeres hovedeftersynsaktiviteten for elektronisk materiel her.
- b) Flådestation Frederikshavn anvendes som base for Flådens oplagte skibe og udfører de hertil hørende stations-, forsynings- og vedligeholdelsesmæssige opgaver. Endvidere placeres hovedeftersynsaktiviteten for mekanisk våbenmateriel her.
- c) Flådestation Korsør anvendes som anløbshavn.

Til at lede detailundersøgelsen har Forsvarsministeriet bestemt, at der nedsættes en styringsgruppe med direktøren for Det koordinerende Organ for Forsvarets tekniske Virksomhed som formand og med repræsentanter for Forsvarsministeriets Rationaliseringsafdeling, Forsvarsstaben, Chefen for Søværnet og Søværnets Materielkommando.

Styringsgruppen har endvidere fået til opgave på grundlag af principforslaget og i overensstemmelse med resultatet af detailundersøgelsen samt under hensyntagen til de af personelorganisationer m.fl. fremsatte synspunkter at udarbejde detailforslag til Søværnets fremtidige flådestationsordning samt efter forslagets eventuelle godkendelse at medvirke til dets gennemførelse.

Til løsning af opgaven har styringsgruppen nedsat en projektgruppe og 3 arbejdsgrupper dækkende funktionsområderne vedligeholdelse, forsyning og øvrige funktioner.

Projekt- og arbejdsgrupperne har påbegyndt arbejdet efter følgende tidsplan: 15.juni-1.september: Kortlægning af flådestationernes nuværende

organisation, opgaver og bemanning. 1. september-15. oktober: Vurdering af nuværende flådestationsorganisation samt af de enkelte flådestationers organisation baseret på resultatet af kortlægningen, principforslaget, personelorganisationernes udtalelser og udviklingen i Søværnets udrustnings-cyclus. 15. oktober-1. december: Udarbejde detailforslag til Søværnets fremtidige flådestationsordning.

Styringsgruppen har - for at opfylde den af Forsvarsministeriet pålagte pligt til at orientere og medinddrage de implicerede personelorganisationer - foreslået, at denne forpligtelse opfyldes gennem en nær kontakt med Søværnets Samarbejdsudvalg i overensstemmelse med de givne regler for samarbejde og samarbejdsudvalg. Kontaktudvalget under Søværnets Samarbejdsudvalg har nu udpeget medlemmer til en forbindelsesgruppe.

Herudover har Projektgruppen ved skrivelse til de implicerede myndigheder givet udtryk for ønsket om, at alt personel får lejlighed til at fremsætte forslag vedrørende opgaven. Projektgruppen har derfor anmodet flådestationerne og værkstedsområde København om via de respektive samarbejdsudvalg at indkalde sådanne forslag og fremsende disse til Projektgruppen inden den 1. september.

(MST)

Vanskelig redningsaktion

Helikoptergruppe FYLLA har gennemført en vanskelig redningsaktion i færøske farvande. En norsk kutter ROLLON bad Færøernes Kommando om øjeblikkelig assistance til en stærkt blødende patient om bord. Inspektionsskibet lå ved kaj i Klaksvig og helikopteren startede straks. Den havde brændstof til to timers flyvning og inspektionsskibets læge fulgte med, så der kunne gives lægehjælp på stedet.

På grund af lavt skydække var det nødvendigt at foretage flyvningen i så lav højde, at der ikke kunne opretholdes radarkontakt. Ved ankomsten til den opgivne position observeredes en del trawlere, der dog alle viste sig at være engelske. Brændstofbeholdningen var nu reduceret til 50 minutter, og da afstanden til Vagar var 48 sømil, blev det besluttet at flyve dertil for at tanke op. Undervejs opnåedes kontakt med radarstationen, der oplyste, at der muligvis var et lille sømål 30 sømil nærmere end den opgivne position. Det besluttedes derfor at overflyve dette mål på vejen til Vagar, hvor under det viste sig netop at være den norske kutter.

Den lille kutter på 87 t var ret urolig i den oprørte sø, masterne bevægede sig i alle retninger og dækket rullede voldsomt.

Helikopterens brændstofbeholdning var nede på 40 minutter, hvorfor piloten valgte at sætte lægen ned straks og direkte på dækket. Linen blev kastet ned på dækket, men kom på grund af kutterens bevægelser i bekneb i den ene mastetop, så et besætningsmedlem måtte klatre op og klare den ud. Derefter blev lægen firet ned, og helikopteren fløj til Vagar. Her blev der omgående påfyldt brændstof til to timers flyvning og fra Færøernes Kommando kom der besked om, at lægen og patienten ønskede øjeblikkelig overførsel til landshospitalet.

Det var på intet tidspunkt muligt for helikopteren at opnå radiokontakt med kutteren, men via kommandoen, der havde sporadisk radiotelefonisk kontakt med den, blev det aftalt, at helikopteren ville blinke med landingslyset, hvis det ville være formålstjenligt med en gummibåd i vandet til at foretage opsamlingen fra. Ved ankomsten til kutterens position var søen stadig lige oprørt, så der blev blinket med landingslyset. En gummibåd med patienten, lægen og en hjælper blev sat i vandet. Via Færøernes Kommando blev der aftalt en procedure, hvorved flåden blev trukket efter kutteren i en afstand af 50 meter og med en fart på 4 knob. Opsamlingen foregik hurtigt ved hjælp af guideline og redningssele, og patienten blev landet på hospitalsholmen efter 1 time og 20 minutters flyvning. Kort efter returnerede helikopteren til FYLLA og landede med en brændstofbeholdning til 20 minutter.

(SVF)

Sjælden gave til biblioteket

Marinens Bibliotek er kommet i besiddelse af et enestående dokument, skænket af fru L.M.Delcomyn.

Biblioteket har et antal tegninger fra omkring år 1800, der er udført af kadetter i vinterhalvåret. At tegneundervisningen har haft til formål at udvikle kadetternes evne til at lave landtoningstegninger, har der ikke hersket tvivl om, og man ser resultaterne i flere skibsjournaler fra den tid, hvori findes landtoninger udført af søofficerer.

Derimod har der ikke været opbevaret noget materiale, der viser, at kadetterne udførte landtoningstegninger på kadettogterne.

Den nu modtagne gave er en bog med dimensionerne 42 x 13 cm med 37 sider landtoninger, udført af kadet Peter Kraft Bang i årene 1809-1811, hvor hveranden side er påtegnet af skoleofficer, premierløjtnant Carl Frederik Borre Bagger med et C.F.B.

På bagsiden har bogen fået et "officielt stempel" af en af de ældste kadetter, Thomas Hillerup, der blev kadet-månedsløjtnant i 1808: "I denne bog findes 20 pag.blanke.Test Th.Hillerup".

Det tyder på, at samtlige kadetter dengang har haft en sådan bog med på sommertogterne, og det er ret forbavsende, at et enkelt eksemplar først dukker op nu, over 150 år senere. (MAB)

Indland kort

Forsvarsakademiet holder orienteringskursus for officerer af A-linien i perioden 5.-23.november. På programmet står bl.a. besøg på Flådestation Frederikshavn, Kattegats Marinedistrikt og Kampinformationsskolen.

Inspektionsskibet VÆDDERENS besætning er blevet vaccineret mod tyfus og paratyfus. Da der stadig er mulighed for smitte i Grønland om sommeren, har Marinestabslægen tilrådt vaccination.

Trans flådechef har inviteret Søværnet til at deltage i et symposium vedrørende reservedele til minestrygere af SUND-klassen. Chefen for Søværnet har svaret, at det desværre ikke er muligt at afse personel til deltagelse.

Grønlands Kommando har anmodet Planteanatomi Institut ved Københavns Universitet om at aldersbestemme en birkestamme og en pilestamme fra Nars-sarssuaq. Birkestammen på 60 mm var 65 år og pilestammen på 49 mm i diameter var 24 år.

Materiel, der indleveres til forsyningsafdelingens gennemgangslager, er ofte i en sørgelig forfatning. Bedre behandling vil spare forsyningsafdelingen et stort arbejde og nedsette vedligeholdelsesudgifterne med et anseligt beløb.

Udland kort

Den anden af den britiske flådes Type 42 destroyers, BIRMINGHAM, er blevet søsat fra Birkenhead skibsværftet. Skibet er på 3.500 t og bl.a. udstyret med Sea Dart-missiler. Desuden har det en Lynx anti-submarine helikopter om bord.

To mindre græske skibe EOLIS og VASSILEV III er sejlet på miner ved indløbet til havnen i Tripolis. Den libyske flåde har udlagt minefelter for at værges sig mod eventuelle angreb fra Israel.

En sportsdykker har fundet en mine langt inde i skærgården på den svenske østkyst. Minen er blevet uskadeliggjort af örlogsbas Øst, der mener, at minen stammer fra sidste krigs tyske spæringer ved Finland.

Chefen for den tyrkiske flåde, admiral Kemal Kayacan, har gæstet Royal Navy, hvor han har studeret flådeinstallationer i Portland og Portsmouth. Desuden fik han en grundig orientering i marinestaben.

Det sovjetiske forskningsskib AJAKS, der er hjemmehørende i Murmansk, er for tiden på togt i Norskehavet med videnskabsmænd fra Instituttet for Fiskeriundersøgelser og Oceanografi. Ekspeditionen er et led i et internationalt forskningsprogram.

Chefen for den svenske flåde, viceadmiral Bengt Lundvall, har aflagt besøg i Finland. Han var gæst hos sin kollega, viceadmiral Pirhonen, og har beset skibe og flådeetablissementer i Åbo og Helsingfors.

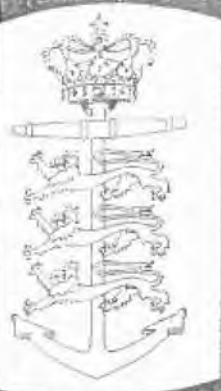
Den canadiske ubåd OKANAGEN kolliderede i sidste uge med et britisk tankskib ud for Skotland. Der skete mindre skade på tankskibet, men ingen på ubåden, der var neddykket ud for Clydes munding.

Næsten 20.000 mand ved 80 af det norske forsvars tjenestesteder berøres af politiske møder før det kommende stortingsvalg. Møderne foregår efter regler aftalt mellem forswarets overkommando og de politiske partier. De kan holdes i tjenestetiden, hvis det skønnes betimeligt.

Den britiske atomubåd DREADNOUGHT har reddet 36 medlemmer af besætningen på et fragtskib, der var kollideret med et tankskib i Malaccastrædet. Fartøjerne blev hængende i hinanden og der skete stor skade, men ingen mennesker kom noget til.

1.vicestabschef for Sovjets væbnede styrker, generaloberst N.Ogarkov, oplyser, at udgifterne til forsvaret 1970-73 uforandret har været 17,9 milliarder rubler pr.år. Andel i det samlede budget er dog samtidig faldet fra 11,7 til 9,9%, fordi militæruddgifterne ikke har fulgt statsbudgettets vækst.

Thostrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Efterkontrol i Koraldybet indledt

Søværnet har indledt efterkontrol af dumpingområdet i Koraldybet. Arbejdet foregår fra orlogskutteren Y 359 og ledes af premierløjtnant Bent Andersen, der har et hold minedykkere til rådighed. Minedykkerne foretager en grundig afsøgning af havbunden, så det kan fastslås om der endnu ligger farlige ammunitionsgenstande. Om et par måneder kan det derefter afgøres, om endnu en efterkontrol er nødvendig.

Koraldybet er den efter danske forhold ret dybe rende (ca. 20 m), der forbinder det nordvestlige hjørne af Århus Bugt med Kalø Vig - vigen mellem det jyske hovedland og halvøen Mols. Koraldybet, hvis funktion gennem år-

hundreder har været passagevej for fiskefartøjer, fik i perioden efter den anden verdenskrigs afslutning, en ny funktion.

For Danmarks vedkommende var et af problemerne efter krigens afslutning så hurtigt som muligt at få ryddet krigens efterladenskaber bort, og prioritet havde de store mængder ammunition - fra håndvåbenammunition op til 2.000 kg flybomber - der var opmagasineret over alt i landet. De allierede myndigheder mente, at der kunne være fare for selvdetonation i stærk sommervarme. I Århusområdet blev al ammunition, ikke mindst fra de tyske flyvepladser, sejlet fra Århus havn til et "Dumping Area" i havet. Disse dumpingområder, der stadig eksisterer, både i

Skagerak, Østersøen og Kattegat, har en noget forskellig baggrund. Nogle af dem blev oprettet af de allierede myndigheder, såvel russiske som engelske, lige efter krigens afslutning, og nogle farvandsafsnit blev benyttet af tyskerne henimod slutningen af krigen til at komme af med farlig ammunition.

Muligvis på grund af mineringen af de danske farvande, der gjorde det risikabelt at sejle med store ammunitions-mængder, muligvis på grund af mangel på egnede skibe til transporten, blev det bestemt, at lade "dumpingen" ske i nærheden af Århus. Man bestemte sig for Koraldybet, da ingen i 1945 kunne forudse, at der ville opstå behov for anden sejlads gennem Koraldybet end med fiskefartøjer. Det anslås, at ca. 17.000 t. ammunition blev sænket her.

Først 20 år efter krigen blev der atter røre om Koraldybet, da I/S Midtkraft besluttede at bygge et kraftværk på den lille halvø Studstrup i Kalø Vig. Ministeriet for offentlige Arbejder gav tilladelse til bygning af en havn ved Studstrup på den betingelse, at der blev minestrøget en rute og oprenset en rende gennem dumpingfeltet under hensyn til den fare for selvdetonationer, som tankskibspassage kunne forvolde.

Efter en række forhandlinger blev det på et møde i den daværende Søværnskommando den 14. februar 1966 aftalt, at oprensningen skulle omfatte en 50 m bred sejlrende og en 150 m sikkerhedszone på hver side, d.v.s. et

i alt 350 m bredt oprensningsbælte i den minestrøgne rute gennem det forbudte område. Følgende blev bestemt:

- al ammunition, hvis ladningsvægt overstiger 50 kg, hvilket i praksis vil sige alt over kaliber 15 cm skal fjernes,
- hovedparten af de ammunitionsgenstande, hvis ladningsvægt er mindre end 50 kg skal fjernes. De ammunitionsgenstande af denne art, der efterlades på havbunden, skal ligge spredt i ét plan og med en sådan indbyrdes afstand, at eksplosion i én genstand ikke kan få de nærmest liggende til at eksplodere samtidig. Ved en ammunitionsgenstand skal i denne forbindelse forstås en granat eller patronammunition i små dynger/i kasser med sammenlagt mindre end i alt 50 kg sprængstofindhold.

I 1966 påbegyndtes arbejdet med optagning af ammunition i Koraldybet af et civilt firma, som Studstrupværket havde sluttet kontrakt med, men det blev pålagt Søværnet at kontrollere, at oprensningskriteriet blev opfyldt, og denne kontrol er blevet udført af kontrolhold med minedykkere fra Søværnets mineuskadeliggørelsestjeneste.

Billederne viser opfiskede flybomber, der inspiceres for brandrør om bord i et transportfartøj og en last opfiskede flybomber.

(VBS)

Eksercerskolens skydebaneanlæg udvides

Chefen for Søværnet har anmodet Forsvarskommandoen om at bemyndige Søværnets Materielkommando til snarest at anskaffe skydebanemateriel til Søværnets Eksercerskole i Avderød og lade Forsvarets Bygningstjeneste udføre en udvidelse af skydebaneanlægget. Materiellet vil koste ca. 640.000 kr. plus MOMS.

Som et led i undersøgelserne af problemerne ved overgang til 9 måneders tjenestetid havde Chefen for Søværnet anmodet våbeninspektøren om at fremsætte forslag til anskaffelser til eksercerskolen. Skolen skal under den forkortede grundskole, der begynder til januar, kunne gennemføre skydeuddannelse med håndvåben. Det skal ske med uforandret målsætning, nemlig at uddanne værnepligtige til som maskinpistolsskytter at kunne virke som bevogtningsposter ved Søværnets skibe og installationer i land.

Våbeninspektørens forslag omfatter en udvidelse af det nuværende skydebaneområde til 8 baner og anskaffelse af SAAB selvmarkerende faldmål.
(MST)

Civilforsvaret i en spareperiode

Besparelser fra 14,6 til 21,4 mio. kr. over en 4 års periode på Civilforsvarets budgetter har medført alvorlige begrænsninger og har bidraget til at vanskeliggøre en rationel tilrettelæggelse af arbejdet, hedder det i Civilforsvarets årsberetning. Man har dog søgt at opnå de bedst mulige resultater for det samlede arbejde, og der er lagt vægt på den fredsmæssige katastrofeindsats. Den er blevet forøget dels gennem materielanskaffelser, dels ved samarbejde om en række katastrofeordninger med Miljøministeriet, politi og brandvæsen m.fl.

Kommunernes indsats i civilforsvarsarbejdet fortsættes og der har været en nettotilgang af personel til den kommunale hjælpetjeneste på 6.000. I årets løb er der skaffet sikringsrum til godt 100.000 personer.

18.000 værnepligtige, frivillige, kommunalt ansatte m.fl. har været under uddannelse inden for det offentlige civilforsvar. 15.000 personer har gennemgået kurser i elementær førstehjælp og brandbekæmpelse.

Det er forudsat, at den geografiske spredning af civilforsvarskorpset under fredsberedskab opretholdes i principielt uændret omfang, men om besparelserne skal gennemføres ved nedsættelse af tjenestetiden eller ved en begrænsning af den årlige mandskabsstyrke, er der endnu ikke taget stilling til.
(MST)

Dykkerdragt af magnesium

En ny type dykkerdragt af magnesium er blevet godkendt efter omfattende prøver af Lloyds Register of Shipping. Dragten er en revolutionerende nyskabelse, der betyder, at dykkeren kan arbejde under normalt atmosfæretryk, hvorfor han kan opholde sig i meget lang tid under vandet. Han behøver heller ikke at tage hensyn til opstigningshastighed eller dekomprimeringstid. Desuden arbejder han under normale temperaturforhold i almindeligt tøj. Brugen af dragten kræver ingen speciel uddannelse.

Dykkerdragten er beregnet på dybder ned til 200 m, men den har under forsøgene været afprøvet på mere end 400 m dybde. På land har den været trykprøvet svarende til omkring 700 m dybde, og det samme gælder luftsystemet. Da dykkeren ånder luft med atmosfæretryk, elimineres faren for nitrogennarkose og lungesprængning. Hvis han ønsker at komme op til overfladen i en fart, afkaster han blot blylodderne.
(MST)

Indland kort

Forsvarschefen, Chefen for Søværnet og Chefen for Grønlands Kommando har foretaget en inspektionsrejse i Grønland. Rejsen omfattede besøg ved Flådestation Grønnedal, Landshøvdingen, forsvarsområderne Sdr. Strømfjord og Thule samt slædepatruljen SIRIUS.

Personel fra Søværnets Frømandskorps har efter anmodning fra politiet foretaget en eftersøgning i Mariager Fjord. Resultatet var over forventning; bl.a. blev der fundet pistoler, tyveværktøj, skærebrændersæt, falske papirer og nummerplader samt udbytte fra forskellige indbrud.

En sovjetisk skoledeling bestående af skoleskibet GANGUT og bevogtningsfartøjet KOBTCHIK besøger København 24.-28. august. Skoledelingen er under kommando af chefen for de sovjetiske flådeskoler, viceadmiral I.M. Kuznetzov. Der er 400 kadetter og 454 andre besætningsmedlemmer om bord.

Inspektionsskibet VÆDDERENS chef og officersmessens medlemmer har ladet sig veje. Den samlede vægt beløb sig til 1.051 kg svarende til en gennemsnitsvægt på 80,8 kg. pr. messemedlem.

Chefen for Søværnet aflægger i denne uge genbesøg hos chefen for den svenske marine, viceadmiral B.Lundvall.

Udland kort

Den tredje svenske torpedobåd af SPICA-klassen søsættes i næste måned i Karlskrona. Den bliver navngivet af kronprins Carl Gustaf og får navnet T 133 NORRTALJE. De to første i klassen NORRKÖPING og NYNÄSHAMN er afleveret til kystflåden.

For første gang får den tyrkiske flåde tyrkisk-byggede enheder. Det er fregatterne BERK og PEYK, der ventes færdige henholdsvis i efteråret og til næste sommer. De er på 2.000 t og er forsynet med helikopter-plattform. Maximumfart 24 knob.

Den norske regering har besluttet, at der indtil videre ikke skal ske noget med vraget af den tyske krydser BLUCHER, men forsvaret skal fortsat holde den under opsig. En undersøgelse har vist, at skroget er i god stand og at der næppe er umiddelbar fare for stor forurening.

Sovjetiske skibsværfter har indledt bygningen af en serie fragtskibe på 50.000 t. Det første - SOJA KOSMODEMJANSKAJA - skal være færdigt inden årets udgang. Skibene har enkeltmandskamre til alle 47 mand, bibliotek, filmsal, sportssal og svømmebassin.

Det norske forsvarsministerium har gennemført, at militært personel på orlovsrejser får 50% rabat på alle statsstøttede bil- og bådruiter. Samtidig har man henstillet til private selskaber at øge rabatten på orlovsrejser, der nu er 25%.

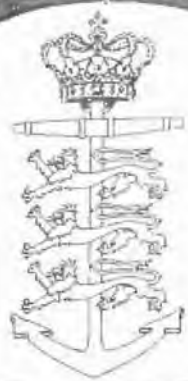
Den engelske dronning og hertugen af Edinburgh har besøgt Portsmouth, hvor de bl.a. så flådens taktiske trænings-center, der i 1944 var general Eisenhowers hovedkvarter på D-dag. Man studerede særligt det store vægkort, han benyttede. Senere besøgte LEANDER-klasse fregatten BACCHANTE.

Den svenske minekrydser ALVSNABBEN er under klargøring til årets lange togt 1973-74. Ruten er endnu ikke endelig fastlagt, men kommandørkaptajn Carl Ekman fra försvarets materielverk afløser kommandørkaptajn Rolf Nerpin som chef.

E B

A. Struckmann

A. Struckmann
Kommandør
Stabschef ved Chefen for Søværnet

SØVÆRNS- ORIENTERING

Skoledelingen i Finland og Sovjet

Skoledelingen for Kadetter 1973 blev formeret den 12. juni bestående af minelæggeren FYEN, bevogtningsfartøjerne HAVMANDEN og DRYADEN, samt øvelseskutterne THYRA og SVANEN. Kadettogtet vil vare til 4.oktober.

På togtets første 6 uger var det især kadetter af A-linien, der var til søtræning. I løbet af disse seks uger deltog FYEN i "Kieler Woche" og "Canada-disk uge" i Holbæk. HAVMANDEN og DRYADEN anløb Fredericia, som tidligere nævnt her i orientering. Endvidere aflagdes besøg i Arendal. Øvelseskutterne repræsenterede Søværnet ved Rebild festlighederne.

Uddannelsen af kadetterne er hidtil forløbet planmæssigt, og de yngste klasser af A-linien er efter en velfortjent sommerferie på 3 uger igen startet på Søværnets Officerssskole. I år gennemføres for første gang afsluttende

togt for kadetter af A-linien efter den nye uddannelsesplan. Kadetterne har siden nytår sejlet 3 måneder i inspektionsskibe og 3 måneder i operative enheder, hvorefter de tilkommanderedes skoledelingen. I løbet af de første 6 uger på FYEN blev 4 af kadetterne godkendt til tjeneste som selvstændig vagtchef. Efter denne godkendelse forretter de turnustjeneste som 3'kommanderende i bevogtningsfartøjerne og som næstkommanderende i øvelseskutterne for at opnå rutine som vagtchefer. I slutningen af juli påbegyndtes endvidere 6 ugers uddannelse til søs af kadetter af B-linien.

Skoledelingen for Kadetter har for nylig deltaget i Nordisk Kadetstævne i Kotka, Finland, som ligger ca. 150 km øst for Helsingfors tæt ved den russiske grænse. Besøget i Kotka var helliget kadetternes idrætsstævne, i hvilket følgende discipliner var indlagt: svømning, atletik, pistolskydning og sejlsads. Traditionelt gik det ikke de danske kadetter godt i atletik og svømning, idet kun et par fjerdepladser blev opnået. Til gengæld vandt danskerne de to andre discipliner suverænt. I pistolskydning placerede det danske hold på seks kadetter sig så fint, at alle var blandt de ti bedste skytter. I sejlsads gik det lige så fint. De to kadetter, der sejlede for Danmark, placerede sig som nr. 1 og som nr. 3. Sideløbende med kadetidrætsstævnet blev der spillet en fodboldturnering mellem de 4 landes skibsbesætninger. Minelæggeren FYENs fodboldhold repræsenterede Danmark og gjorde dette på fortrinlig måde. Danskerne vandt alle deres kampe og havde så fin en mål-score som 20-1. FYENs fodboldhold spillede derefter, som vinder af skibsturneringen, endnu en kamp mod et udvalgt hold fra Kotka. Denne kamp vandt FYEN med 1-0.

Efter sejren gik fodboldholdet fulgt af det meste af skoledelingens besætninger i triumfmarch gennem byen til skibene. To hornblæsere fra Søværnets Tamburkorps, som var udkommanderet på dette udenlandstogt, gjorde også her en udmærket indsats.

Efter Kotka fortsattes der videre ind i den finske bugt. Efter to dage i søen med vindstyrke op til 8 beaufort, anløb skoledelingen Leningrad på et firedages besøg, som blev meget vellykket. Russerne havde udarbejdet et meget koncentreret program med udflugter til Leningrads mange seværdigheder. Det var en storartet oplevelse omfattende besøg på Sommerpaladset, Vinterpaladset, Eremitagen, Puskinbyen og ikke at forglemme Marinemuseet og krydseren "Aurora", hvor revolutionen startede under 1. Verdenskrig. Kadetkorpset besøgte den sovjetiske søofficerssskole Frunze Akademiet i Leningrad

Kommandør P.P.Holm, chef for Søværnets Officerssskole overrakte chefen for Frunze Akademiet kopier af Søværnets Officerssskoles fundatspapirer. Endvidere blev en kadetdolk overrakt til minde om besøget. Kadetkorpset gjorde

en smuk indsats som honnørdeling ved kransenedlægningen på Piskarevskoye kirkegården, hvor 470.000 ofre fra den 900 dage lange belejring af Lenin-grad under 2. Verdenskrig ligger begravet.

Som noget nyt for skoledelingens besætninger var, at landlov kun kunne gives til kl. 2400 og kun i uniform for alle. Alle tog denne ændring fra daglig rutine med godt humør.

Efter 2½ uges udenlandstogt er skoledelingen vendt tilbage til fortsat træning i danske farvande med mange gode minder.

(SDK)

Forsvarschefen på Grønlandsrejse

Forsvarschefen foretog ledsaget af Chefen for Søværnet en rejse til Grønland i perioden 27. juli til 8. august.

Rejsen foretoges med fly fra København via Keflavik til Narssarssuaq i Skovfjorden, hvor generalen og viceadmiralen gik om bord i inspektions-skibet HVIDBJØRNEN. Efter at generalen havde aflagt et kort besøg i Qagssiars-suk hvor nogle af de gamle nordbo-ruiner blev besigtiget, stod HVIDBJØRNEN Skovfjorden ud og fortsatte efter passage af et storis bælte til Arsukfjorden og anløb Flådestation Grønmedal. Her modtog forsvarschefen orientering om Grønlands Kommandos og flådestationens virke og problemer. Rejsen fortsattes nordover efter godt et døgn's ophold i Grønmedal. Et planlagt anløb af Godthåb skibshavn måtte opgives på grund af hårdt vejr, men efter ankring i læ af Rypeøen syd for Godthåb kunne generalen, viceadmiralen og chefen for Grønlands Kommando, som nu deltog i rejsen, overføres med gummibåd til et op-målingsfartøj, og en forud aftalt visit hos rigsombudsmanden kunne gennem-føres rettidigt.

Fra Godthåbfjorden fortsattes nordover til Diskobugten, hvor Godhavn blev besøgt og farvandene ud for Jakobshavn og Christianshåb besejlet. Herefter fortsattes sydover til Søndre Strømfjord, hvor forsvarschefen med følge gik fra borde for at fortsætte rejsen med et af flyvevåbnets C 54 fly. Med dette aflagdes besøg i Thule og derpå overflyvning af Nordgrønlands kystområder, herunder overflyvning af Hans Ø i Nares Strædet. Der foretoges kort mellemlanding på en lerslette på Kap Harald Moltke, hvor arkæologen, grev Eigil Knuth besøgte. Under flyvningen sydover foretoges nedkastning af for-syninger til SIRIUS patruljens depoter inden landing på Mestersvig flyve-plads. Herfra foretoges helikopterrejse til SIRIUS stationen Daneborg, hvor lørdag-søndag den 4.-5. august tilbragtes. Under rejsen til og fra Daneborg besøgte flere af SIRIUS depoterne, og efter tilbagekomsten til Mestersvig tiltrådtes hjemrejsen med fly via Reykjavik og Keflavik.

(MST)

Kongedelingen til Helsingfors

Kongedelingen bestående af kongeskibet DANNEBROG eskorteret af mine-læggerne SJÆLLAND og FALSTER aflægger besøg i Finland i næste måned. Søværnets Tamburkorps medfølger.

Delingen sejler fra Århus den 1. september om formiddagen og via Kalmar-sund nord om Gotland direkte til Helsingfors. Helsingfors forlades den 6. september ved midnat, og der påregnes aflagt besøg i Visby på Gotland. Hjemturen foretages også gennem Kalmarsund med ankomst til København den 10. september om formiddagen.

Regentparrets besøg i Helsingfors 4.-6. september er officielt.

(MST)

Advarsel til to spanske trawlere

Under inspektionsskibet VÆDDERENS passage af Ravns Storø observeredes sent på dagvagten to trawlere 4 sømil indenfor 12 sømils fiskerigrænsen. Begge trawlerne var spanske og fiskede med slæbevod imellem sig. Kl. 0730 blev trawleren etableret om bord, stop-signal sat og i løbet af en halv snes minutter var entringsholdet klar til at borde den nærmeste trawler SS2 1083 TERRA, der på dette tidspunkt lå næsten stoppet i vandet.

Kl. 0748 fandt en perfekt entring af trawleren sted. Entringsholdet indtog hurtigt deres i forvejen aftalte poster om bord - de fluorescerende hovedklædte entringsgaster gjorde utvivlsomt et dybt indtryk på spanierne.

Det stod hurtigt klart, at den spanske trawlerskipper, der havde kommando over begge skibe, formentlig var uvidende om bortfaldet af de hidtidige tilladelser til fiskeri mellem 6 og 12 sømil. Efter en omhyggelig instruktion af skipperen om de nye regler, der trådte i kraft 1. juni, beordredes grejet bjerget og trawlerne eskorteredes udenfor fiskerigrænsen.

Ordren blev prompte udført og kl. 0956 kunne VÆDDEREN fortsætte fiskerinspektionen. Episoden blev indberettet og indført i trawlerens papirer, så i gentagelsestilfælde kan de to trawlere ikke nøjes med en advarsel.

(VDRN)

87 mineudrykninger

Minedepot Grelshedes mineuskadeliggørelseshold havde i april kvartal 67 udrykninger - 45 efter farlige og 22 efter ufarlige genstande.

Mineudrykningerne omfattede bl.a. 2 hornminer, 1 mortergranat, 10 rivtændere, 7.000 stk. håndvåbenammunition, 2 20 mm brisantpatroner, 1 87 mm granat, 2 håndgranater, 8 lydpatroner, 54 markører, 4 faldskærmsblus, 18 håndblus, 15 nødraketter, 2 redningsraketter, 14 røgblus, 1 flyraket, 1 raketmotor, 10 mineankre, 6 topplader til mineankre, 1 radiosonde, 1 engelsk rutebøje og en del af en skibsmast.

Holdet kørte 9.800 km og sejlede med orlogskuttere. Desuden stillede man et dykkerhold til rådighed for flyvevåbnet for bjærgning af et nedstyrtet fly ved Rømø.

Minedepot Dråbys mineuskadeliggørelseshold havde i samme kvartal 20 udrykninger. De omfattede bl.a. 9 LMB miner, 2 bomber à 1.000 kg, 1 på 500 kg, 3 på 250 kg og 24 på 50 kg, 4 fosforbomber, 4.595 stk. håndvåbenammunition, 2 stokminer, 1 50 mm mortergranat, 1 pansermine, 3 blus, 8 markører, 1 drone, 3 nødraketter og 2 detonatorer.

Holdet kørte 3.409 km og sejlede et antal sømil med orlogskuttere.

(FLS FRH)

Bedre udnyttelse af indkvartering

Forsvarsministeriet har bedt Forsvarskommandoen om at se på udnyttelsen af kvarterer på samtlige forsvarrets etablissementer. Ministeriet mener, at der ikke bør findes uudnyttede kvarterer, samtidig med at de værnepligtige er henvist til utidssvarende indkvarteringsforhold.

Forsvarskommandoen har derfor anmodet værnstabsene om at indberette indhøstede erfaringer i anledning af et direktiv om indkvarteringskapaciteten i 1971 og om udnyttelsen af kvarterer med angivelse af fordelingen på graderne - herunder specielt i hvilket omfang værnepligtigt mandskab i de senere år har været indkvarteret i egentlige kvarterer. Ved egentlige kvarterer - i modsætning til belægningsstuer - forstås lukafer med sanitære installationer.

Marinestaben skal have svar fra tjenestestederne senest 20. august.

(MST)

Indland kort

En snes orlogspræster og flyverpræster har holdt fælles kursus på Marinestation Sjællands Odde. Blandt emnerne var forsvarsforliget, holdningsmålinger og sanitetstjeneste. Alle deltagerne var til aftengudstjeneste i Lumsås kirke.

I juli måned har inspektionsskibet VÆDDEREN udsejlet en distance på 3.809 sømil svarende til en distance fra Oslo til Ækvator. Af månedens 31 dage har de 25 været under gang eller til ankers.

Orlogskutteren Y 343 og medlemmer af Søværnets Frømandskorps har eftersøgt og opsamlet måleapparatur fra en oceanografisk målestation på Store Middelgrund. Der blev opsamlet apparatur til en værdi af 300.000 kr.

Søværnets Våbeninspektør har til Søværnets Materielkommando indstillet, at normering af alarmblus finder sted. Tjenestestederne er blevet anmodet om at demonstrere alarmblus M/62 for at sikre, at personellet er i stand til at anvende det med sikkerhed.

Chefen for Søværnets Våbenskole og to ledsagende officerer besøger den svenske marine i dagene 27.-31. august efter indbydelse fra Försvarets materielverk. På programmet står bl.a. besøg ved kustflottan, Berga örlogsskolor og torpedoværkstedet i Motala.

60 gaster og KM-ere fra Marinehjemmeværnets flotille 364, Holmen, har aflagt besøg i Forsvarskommandoen. Der var rundvisning og gæsterne fik en orientering om kommandoens opbygning og arbejdsområder.

Udland kort

En sovjetisk flådestyrke bestående af destroyerne ADMIRAL ISAKOV og DERSKI, en undervandsbåd og et forsyningskib er på besøg i cubanske havne. Skibene siges at være på øvelsestogt i Atlanterhavet.

Besætningerne på de svenske torpedobåde består af 45 % stampersonel og resten værnepligtige med solid civil uddannelse. De vigtigste artilleriposter passes af værnepligtige med teknisk gymnasie-uddannelse.

Den franske flåde har udstationeret tre større enheder i Det indiske Ocean. Det er fregatterne COMMANDANT BOURDAIS, BALNY og PROTET, der skal baseres i Diégo-Suarez i fire år, hvorefter de skal afløses af skibe af lignende størrelse.

Den norske søredningstjeneste disponerer nu over 8 helikoptere, Ørland og Banak flyvestation har fået hver to, og dermed ligger intet punkt på Norges kyst mere end 90 minutters flyvning fra en af de fire redningsstationer.

Det franske skibsværft i Cherbourg har afleveret den første af 4 missil-torpedobåde til Malaysias marine. Båden PERDANA er udstyret med EXocet-missiler. De næste to både GANYANG og GANAS er ved at være færdige.

Forskere ved Rhode Islands universitet har fundet en effektiv metode til at opspore kilden til olieforurening. Gennem EDB er der foreløbig fastslået 40 olietyper, så man kan identificere olien på 30 minutter mod hidtil op til en måneds analyser.

Der er planer om at slæbe kystpanserskibet NORGE ud på dybere vand. Det blev sænket af tyske fly den 9. april 1940 i Narvik havn, hvor det nu hindrer en udvidelse af malmkajen. NORGE er på 4.233 t og bygget i England i 1920.

Et dykkerhold fra den engelske flåde er blevet dekoreret efter at have opfisket 73 ueksploderede bomber med en vægt på 19.500 pounds fra vraget af et fragtskib i Grand Harbour på Malta. Bjærgningen og uskadeliggørelsen skete under særdeles vanskelige forhold og bomberne betegnes som "extremely dangerous".

Den vesttyske flåde indledte den 17. august efterårets øvelser i Nordsøen og Østersøen. Der deltager 50 skibe og et antal fly i øvelsen, der slutter den 3. september. Formålet er at kontrollere enhedernes uddannelsesniveau inden for rammen af NATO.

Thostrup